

Izhaja vsak četrtek in velja
a poštino vred ali v Mariboru s posiljanjem na dom
za celo leto 32 Din, pol leta
18 Din, četr leta 8 Din. Izven Jugoslavije 64 Din. Naročnina
se pošlje na upravnitve Slov. Gospodarja v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dospila do odpo-vedi. Naročnina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

48. številka.

Maribor, dne 1. decembra 1927.

61. letnik.

Začetek avtonomije.

Dolgih sedem let smo se zvesto borili za pravice Slovenije. Vse te pravice smo združili pod eno ime: avtonomija. Ko smo stavili to zahtevo v Beogradu, so nas naši slovenski ljudje, demokrati in njihovi priveski, oblatili, da smo protidržavni. Zato je bila ta borba težka, težka še posebno, ker nas Hrvatje mislo podpirali, kakor smo se mi zanje žrtvovali, nasprotno: še izdali so nas, ko smo bili skupaj na vladu, samo da Slovenija ni dobila avtonomije. Sami smo zato poiskali pot in našli smo jo! Na začetku smo in ta začetek je dober.

Oblastne skupščine — začetek avtonomije.

Ko smo letos imeli volitve v oblastne skupščine, so mnogi trdili, da iz vsega tega ne bo nič. Mi sami smo se bali, da bo treba leta in leta, da te nove samoupravne edinice oživimo. Pa, hvala Bogu, šlo je hitrejše. Že ko je bila februarja in marca SLS v vladu, je dosegla, da je mariborska oblast prevzela dedčino bivše štajerske dežele. SLS je spravila v finančni zakon razne dodatke, ki omogočajo oblastnim skupščinam, da začno vsaj malo delovati, da tudi smejo bivše deželne zakone v svojem delokrogu izpremeniti itd. Zakonodajna pravica oblastnih skupščin se je torej že povečala. Šlo je pa še zato, da oblastne skupščine prevzamejo od države razne posle, da pa jih mora država istočasno odstopiti tudi davčne vire. Kljub vsem težavam in nasprotstvom se je to vsaj delno že doseglo.

Oblastna skupščina prevzame od države delo in denar.

Mariborska oblast prevzame od državne uprave sledče posle in na nje pripadajoče svote denarja:

I. Iz ministrstva za narodno zdravje: a) Bolnice v Mariboru, Celju, Ptiju, Murski Soboti, Čakovcu in Slovenjgradcu. b) Hiralnica v Vojniku. c) Kopilšči Rogaška Slatina in Dobrnu in č) kredite za okrožne zdravnike. Kredit: 7,200.000 Din.

II. Iz kmetijskega ministrstva: a) specialne kmetijske šole v Št. Juriju ob južni žel., Rakičnih in Mariboru, b) državna drevnesnica v Dramljah in Pekrah pri Mariboru, v Kapelah pri Radgoni, v Ptiju in Vukmanovcu pri Čakovcu, c) kmetijska ogledna in kontrolna postaja v Mariboru, č) semenogoska postaja v Beltincih. Kredit: 2,105.129 Din.

III. Iz ministrstva za javna dela: a) cesta Dolnja Lendava—Murska Sobota—avstrijska meja 44 km 563 m; b) Murska Sobota—Mačkovci—avstrijska meja 24 km 500 m; c) Martijanci—madžarska meja 13 km; č) Maribor—Marenberg—avstrijska meja 67 km 200 m; d) Čakovec—Letensko mesto—madžarska meja 23 km 700 m. Skupaj 172 km 963 m. Skupni letni kredit: 1,282.278 Din.

Stefan Lazar:

TITANA.

Roman.

Iz madžarščine prevedel Fr. Kolenc.

Dalje.

— Fuminoid je sestavil.
— Kaj je to na vrhu? — se je nagnilo tje dekle.
— Števec za stopinje.
— Čemu je.
— Daljavo merim z njim.
— In to, ko da je zemljevid ...
— Karta Amerike.
— In te zelene vajeti — kače?
— To so spojniki ...
Vijaki. Žice. Plošče. Drobne kroglice. Sto različnih srojnih delov. Dekle je začedeno gledalo.
— In kaj vodi strelo?
— Zrak.
— Zrak? O, Ama-Teras-Omi-Kami ...

Mutsuhito Dsain je razgrnil eno steno verande. V solnec se je kopala pred njim krasna daljava, zlatosiva panorama dalekih hribov nad svetlozelenimi gozdovi.

— Dekle, ali vidiš ono temno točko? — je zrl v daljavo.

Zadaj na robu hribov, tam daleč, se je dvigala temnorjava točka. V nebo se dvigajoča mrzla glava, ki se tudi v smrti bori z vremenom. Velikanska skala, ki s ruditno zakrnjenostjo dviga glavo zoper Kwannonu ...

— Vidim, je kimalo dekle. — Najvišji gorski vrh ...
— Zbrisem ga s površja zemlje — ga je gledal nepremično.

— O, Ama-Teras-Omi-Kami — je plosknilo dekle z rokami. — Zoper boga se dvigaš?

— In je zgrabilna znanstvenika za roko.

— Idu in moli pred Budo — je rekel Mutsuhito Dsain.

— Za mene ali oti hrib ...

IV. Iz ministrstva za socialno politiko: Dečji dom v Mariboru. Kredit: 197.341 Din.

Čl. 11. Vse osobje, ki se s posameznimi posli in zavodi izroči oblastem, bo prejemalo svoje dohodke vključno do 31. marca 1928 od državnih blagajn, kjer jih je prejemalo tudi dosedaj, na breme odgovarjajoče pozicije drž. proračuna. S 1. aprilom 1928 bodo morale njihove plače in ostale dohodke določiti oblasti, ki jih prevzamejo.

Čl. 12. Šest mesecev po sprejemu poslov in osobja je oblast dolžna obdržati celokupno od države sprejeti osobje. V tem času naj se odloči, ali bo obdržala sprejete osobe v službi ali ne. Za osobje, ki ga bo oblast pridržala dalje v svoji službi, mora v naslednjih šestih mesecih izdati posebno odredbo za ureditev njihovega položaja, tako glede nagrad, kakor glede priznanja službenih let, napredovanja in vpokojitve. Za osebe, ki se po preteku prvih šestih mesecev ne bi obdržale v službi, storiti oblast sledi: 1. sestavi seznam tistih, ki imajo več kot 15 let službe in s tem pravico na pokojnino in ga predloži pristojnemu ministru, da jih upokoji; 2. tistim, ki nimajo pravice na pokojnino, oblast odpove službo. Velja trimesečni odpovedni rok.

Lasten delokrog oblastnih skupščin.

Poleg teh poslov, ki jih bo sedaj oblastna država prevzela od države, bo pa v lastnem delokrogu izvrševala vse, kar ji bodo gospodarske razmere dovoljevale. Ker je danes težka gospodarska kriza, oblastna skupščina ne sme in ne bo vneljala nobenih novih davkov ali doklad, ki bi zadele kmeta, delavca, malega obrtnika ali trgovca. Da bo krila stroške svojega delokroga, bo uvedla le takse na luskusne stvari, na plese in veselice, na avtomobile, na alkohol, kino itd. Teh dajatev pa se bo lahko vsak ognil, če bo hotel, če pa ne, naj jih pa plača. Skupnosti bo pa s tem veliko pomagano.

Vse to je začetek avtonomije!

Vemo vsi, da vse to še od daleč ni, kar hočemo, a vemo pa tudi, da je to začetek avtonomije. Dokler je bilo treba prepričevati razne kroge v Beogradu in vsej državi, smo veliko govorili o avtonomiji. Zdaj ne bomo več govorili, ker vedo že vsi, kaj hočemo. Zdaj bomo pa delali na njeni zgradbi, ker se naših načel ne bojijo, ampak vidijo, da so poštena, da služijo tudi k utrditvi države in njenega položaja na meji. Res je vsak začetek težak in tudi ta, a začetek je in veseli smo ga, posebno še zato, ker se zavedamo, da je vse to uspeh naše Slovenske ljudske stranke in njenih voditeljev!

Agitirajte za „Naš dom“

Dekle je šlo ven, a nemirno je čakala za bombažovo zaveso. Skozi luknjico je gledala v sobo. Mutsuhito Dsain je izmeril daljavo in je nastavil fulminoid. Na obrazu mu je sijal nadzemski sijaj in je mrmljal neko nerazločno molitev.

Dekle je pazilo.

— Verujem v te in te prosim ... — ji je pretresel mala bleda usta vzdih. — Preženi iz glave ljubega temne misli.

Mutsuhito Dsain se je sklonil nad stroj in je prikel za spojniki.

— Operi mu dušo, kakor opere reka Kamo telesno nesnago in ...

Šum se sliši. Stroj tiho začvrči, a je vendar tak, ko da so se stresle stene. Zabliska se, zlatozelen žarek ... Mutsuhito Dsain napeto zre v daljavo in hripavo vzklikne: — Bog!

Stena je zaškripala in dekle se je zgrudilo pred njega.

— V tebi živi ... — je zajokala veselo.

— Kje je hrvo? Izginil je. Na robu obzorja se je dvignil črn oblak prahu, potem pa je zasijalo solnce in se je razlilo nad razvalinami kamenja.

XIV.

— Strašno! — je počil profesor Brinkley z rokami. — Kak glas je to?

— Kaj se je zgodilo? — je vstopila Alice z Overtonom. Preplašeno je zrla v očetov bledi obraz.

— Nič — je mrmljal stari znanstvenik. — Antene v laboratoriju so ujele en radio-brzjav ...

Odkod? — je vprašal Overton.

Brinkley je molčal. Pred hčerko ni hotel govoriti. Alice je to opazila.

— Vem, — se je stresel. — Na Japonskem je bil oddan ...

— Da, — je prikimal Brinkley. — Iz Nagasaki je priletel ...

Overtonov obraz se je zmračil.

— Kaj hoče Mutsuhito Dsain? — se ga je lotila neka huda slutnja.

— Ljuba hčerka, ali bi naj naju pustila na samem? — jo je pogledal profesor. — Tebe se itak ne tiče ...

Posamezna številka stane 1.50 Din.

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnost sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprte reklamacije so poštnie proste. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

Da bomo nasprotnike poznali.

Ne ponos, ampak sramota!

»Domovina piše, da je ponos za hišo, če imajo naročeno ta list. V resmici pa je tako, da je sramota za hišo, kamor zahaja katerikoli list, ki se bori zoper verske in narodne pravice našega naroda. Ko bodo pisali v domačem kraju zgodovino naših domov, bodo domovi, kjer je ta list zagospodoval, pisali zgodovino, ki bo pričala, kar smo zapisali: Ne ponos, ampak sramota je za katoliško slovensko družino, ki podpira protiversko časopisje!

»Slovenski Gospodar — za vse!

Zelo je nekatere razburilo, da se bo »Slovenski Gospodar« delno izpremenil in bo posebno gledal na to, da bo vsebinsko za vse v družini zanimiv in poučen. Tudi »Domovina« se je razgitala zaradi tega. Pa ji ne bo nič pomagalo! Pač pa škodovalo! Kajti naši vrli agitatorji se bodo vrigli posebno še proti »Domovini« in bodo storili vse — za »Slovenskega Gospodarja!«

Po devetih letih je že čas ...

Demokrati vzduhajojo, da je po desetih letih že čas, da se izjednačijo davki. Tudi mi pravimo, da je res že čas, le to še pristavljam, da se je to vprašanje začelo reševati šele zdaj, ko smo mi v vladu. Preje, ko so bili demokrati ali radičevci skozi vsa leta, je seveda tudi bil že čas, toda ljudje so bili taki notri, ki tega niso hoteli. Mi pa hočemo in bomo tudi izpeljali. Je res že bil po devetih letih čas, da smo prišli v vladu, da to uredimo!

Po občinskih volitvah ...

Trdili smo prav, ko smo rekli, da bodo demokrati vse kandidatne liste, ki ne bodo nosile naslova SLS, šteli za svoje. In res je tako. Marsikje so pri občinskih volitvah igrale glavno vlogo osebne zadave, pa so vložili po dve liste. Kjer se nista obe nazvali kot liste SLS, tam so vse šteli za svoje. Čisto v smislu okrožnice, ki so jo poslali svojim zaupnikom in ki smo jo tudi mi priobčili. Liberalci je treba poznati. Laž mu je glavno oružje in hinavščina edina oblike njegove politike. Prepričani pa smo, da bodo vsi tisti pošteni odborniki, če tudi niso bili izvoljeni na oficijelni liste SLS, se odresli teh novih »pokroviteljev« iz SDS.

Varujte se slabih knjig!

Ne le, da »Domovina« sama deluje zoper katoliško življenje in zoper spoštovanje katoliške vere in Cerkve, če le more, kliče zdaj na pomoč »Jutrove« romane, ki so prepopjeni z lažjo in gnusobo greha. Kar so mogli kje kakri brezverci si slabega izmisli in zlagati o katoliški Cerkvi, to je zbrano v teh knjigah. In te knjige ponuja ta list za dar za Miklavža in za Božič! Ne vzemi je, če ti jo plača poleg! — Naša društva pa opozarjam na to novo nakano liberalcev

— Pač, — se je smejal dekle. — Zato si tako bled. Očka, jaz sem tvoja hči in se ničesar ne zbojim. Zakaj si tako nemiren?

— Skrbi me, — je mrmljal.

— Kaj hoče Japonec? — je silil v njega tudi Overton.

— Jutri do šeste ure zahteva odgovor ...

— O čem?

— Ali mu dam hčerko za ženo ...

— Ali je zblaznel? — je ostrmel Overton.

Brinkley je s skrbjo zrl predse.

— Ne verjamem, — je rekel tiho. — Dasi je ono, s čimer preti ...

— Preti? — se je zasmajala Alice. — Kaj pa sem jaz?

— Ne smej se, — je znanstvenik nemirno dvignil prst.

— Vedeti moramo, koga imamo za nasprotnika.

— In s čim preti? — je trdo vprašal Overton. — Kaj hoče ta rumeni vrag? — so mu bliščale oči. — Poteptam ga ...

— Ne moreš ga — je Brinkley malodušno sklonil glavo. — On je mogočnejši ko midva oba ... Ali me razumeš Overton?

— Jaz se nikogar ne bojim na zemlji ... — je vzplamela na Overtonovem obrazu ljubosumna samozavest. — Kaj sporča?

Brinkley se je zravnal.

— To, da ako Alice ne bo njegova žena, jutri uniči predmestje Sanfranciska ...

Drug drugega so gledali.

in ponovno svetujemo: Dajte ljudstvu dobrih knjig! Poživite delovanje knjičnic v vsakem društvu!

Hribovski fajmoštri . . .

Zdaj trenutno ne bo kmalu volitev, zdaj ne bodo treba vabiti celo duhovščino, da bi kandidirala na radičevski listi, zadnj se je moral mesar Janez Pucelj tako postaviti, da je začel zmerjati naše župnike, da so to »hribovski fajmoštri«. Kadar že kdo ne ve, kaj bi odgovorjal, pa začne zmerjati. Odgovor bo dobil g. Pucelj od gg. župnikov v tem, da bodo še bolj odločno zastavili svoje delo za popolno izločitev radičevcev in z njimi zvezanih demokratov iz svojih župnih. Ako pa naši duhovni dandanes morajo živeti v največji skromnosti tudi glede obleke, pa kljub temu vstajajo na župnih, ne zaslužijo zmerjanja, ampak še večjega spoštovanja!

Velesrbski hlapci . . .

Pa zato, ker smo v vladi in omogočamo, da čim več pravice prehaja od države na oblasti — kjer odločajo samo Slovenci — smo velesrbski hlapci. Pa zato, ker zahtevamo in smo predložili zakon o izjednačenju davkov tudi za Srbe — smo velesrbski hlapci! Zato, ker smo čuvanje reda v Vojvodini nad madžarskimi občinami, ker smo zato, da v Srbski Liki, kjer pašuje Pribičevič, plačajo kazni oni, ki so na drugega posestvu les sekali, smo — velesrbski hlapci! Poznamo pa druge, ki so bili in so še čisto drugačni hlapci, ki podpirajo protislovensko politiko, ko stavljajo ovire naši slovenski politiki.

Fantje, korajža in pogum velja!

Nič ni slišati v »Slovenskem Gospodarju«, da bi se oglasil kak fant od fare in fante podregal iz spanja, da bi si naročili »Slovenskega Gospodarja«, ali pa vsaj »Naš dom«. Saj zdaj so dolge noči in se menda vsak lahko naspi, kateri namreč po noči okrog ne kolovrati. — Torej, fantje, takoj pero v roke in si naročite »Naš dom«, ko boste prebrali te-le vrstice, da se nam dekleta ne bodo posmehovala, da ima »Naš dom« tako malo fantov naročnikov. Torej, fantje, na plan z naročino za »Naš dom«, tako, kakor zvečer, ko na enem koncu vasi eden zakriči, na drugem koncu se jih pa kar sto oglasi. Ali ne bi moglo biti pri naročnini za »Naš dom« ravno tako? Eden fant od fare se je že oglasil, torej od drugod se naj jih oglasi sto, da, celo tisoč in »Naš dom« ne bo samo za pobožna dekleta, kakor to nekateri pravijo, ampak bo res fantovski dom. Saj v njem najdeš mnogo gospodarskega, da se že sedaj lahko naučiš, ko si še mlad in se ti ne bo treba šele takrat učiti, ko boš že sam svoj gospodar. Če hočeš izvedeti kaj gospodarskega in karkoli drugega, piši v »Naš dom« in on ti bo gotovo ustregel, saj si lahko skrit, če te je sram bitti odkrit, kakor sem jaz zdaj, morda boš v bodoče z menoj vred odkrit. — Fantje! V »Našem domu« boste našli vse, kar vam srce le poželi: povesti za razvedrilo, pesmi, gospodarske reči, nekaj zgodovinskega, zdravstvo, za smeh, pa tudi pod lipo se bomo med seboj pogovorili in na koncu koncev polno košaro zanjk in ugank, ko se v njih reševanje poglobiš, vse slabe misli iz glave zgubiš. Če imas pa brihtno glavo in uganke pogodiš, pa še lahko nagrado dobiš. Fantje, korajža in pogum velja! — Fant od fare.

Kje je pri nas pomanjkanje kruha?

Stalna beda v mariborski oblasti se brezvomno nahaja v krajih viničarskih središč, to je predvsem v obmejninih točkah Slovenskih goric, v okolišu ormoških in ljutomerskih goric, prištevši del Medjimurja in posebno pa še Haloze. Letos se še a beda stopnjuje in bode dosegla višek kot že dolgo ne. Vzrok temu slabu letina in pa za viničarje obstoječi gospodarski sistem, kateri viničarju ne nuditi življenske možnosti pri njegovem poklicni službi. Tako gredo viničarski moški, posebno iz Haloz, ormoškega in ljutomerskega okraja, pri mlatvi v Medjimurje, na Mursko polje in druge kraje, da zaslužijo zrnje, da se tako čez zimski in pomladni čas njihove družine branijo vsaj najhujšega pomanjkanja. Letos se je mlatitve slabo obnesla, in je bil zasluzek mlatičev povprečno za 80% manjši kakor po navadi. Slaba krušna letina in pa napredek poljedelske tehnike, parni stroj, je skoraj že popolnoma izpodrinil zasluzek ubogemu viničarskemu mlatiču in mu odvzel takzadnji grizlaj kruha, kot se je to letos zgodilo posebno v Medjimurju. Posledice tega se že v velikem obsegu čutijo in tako je že mnogo viničarjev spravilo sedaj zadnji pridelek ali zasluzek zrnja v milin. Kmalu bodo pa sledili tudi oni viničarji, kateri stoje gospodarsko nekoliko boljše od prednjih in tako bodo že v prvih mesecih prihodnjega leta še malokateri glestali skorjico koruznega kruha v svoji hiši. K bedi, ki se napoveduje, še bode pristopila običajna brezposelnost viničarjev v zimskem času in s tem bode ta stan potisnjeno v najbednejši položaj izmed vseh drugih naših stanov. Ravno isto bode tudi z našim kočarjem in malim posestnikom v teh krajih. Ako ni imel prodati sadja ali vina, ali pa le malenkost, se enako nahaja danes brez sredstev in brez upanja na rešitev. Vsled pomanjkanja živeža se bodo rodilek temu še številne bolezni, zaostalo in hiranje otrok, ki je s tem zdrženo. Marsikateri malček bodo legal v prezgodnji grob, samo največ iz vzroka, ker mu starša nista mudila, oziroma mesta mogla nuditi telesnemu razvoju primernega hraniwa. Z eno besedo: ako ne pride pomoč, se bodo pred pričetkom pomladni nahajalo tisoči in tisoči delavskih družin navedenih krajev v strašni gospodarski in socialni bedi, katera ne bodo imela kvarnih posledic samo na teh, ki bodo primorani to prenašati, ampak bodo segla globoko tudi v celokupno naše gospodarstvo. — Porocila prihajajo, da se je za odpomoč pasivnim krajem razdelilo nad 7 milijonov dinarjev, da od te svote pride na mariborsk oblast 200.000 dinarjev, kakor tudi, da je vladna večina sklenila kupiti 1600 vagonov žita po čim nižji ceni. Pozdravljam také in nujne ukrepe, pozivamo pa merodajne čimitelje, kateri bodo poklicani k razdelitvi teh podpor, bodisi v denarju ali zrnju, da se ne pozabi na viničarje, bajtarje in male posestnike naših goric navedenih in najbolj na kruhu bednih krajev.

Peter Rozman, oblastni poslanec.

Državna politika

V NAŠI DRŽAVI.

Gospodarsko delo vlade. Sedanja vlada je odločena, da z obema rokama dvigne našo razdrotno gospodarsko politiko. Zato se vrše pogajanja z raznimi državami, Anglijo, Nemčijo ter Belgijo, s katerimi hoče vlada urediti trgovski razmerje. Pogodbe, ki jih je pripravila, so dobre, tudi opozicija ne more prav ugovarjati. Za nas pa bo najbolj važna trgovska pogodba z Avstrijo, ki pa se hoče zabarikadirati proti uvozu iz Jugoslavije. Naši zastopniki so se postavili popolnoma na pravilno stališče: Ali dogovor po naši volji in potrebah, ali pa nič! Zdaj je Avstrija v skrbi, ker je veliko uvažala v Jugoslavijo. Upamo, da se tudi ta zadeva uredi tako, da bomo lahko svoje blago, živilo, vino, žito itd. izvzažali v Avstrijo.

Vsespolno varčevanje. V naši državni upravi se je v nekaterih ozirih naravnost skupško odiral, se ni miti za državi izročeno blago plačevalo, zneske, ki jih je bila dolžan vrniti, sploh ni bilo mogoče dobiti od države. A to ni bilo pravo varčevanje, ker se je na drugi strani milijone razmetavalno. Sedanja vlada hoče tudi v tem oziru napraviti

— Gospod? — je strmel Overton. — Ali se vam ne sanja?

— Ne . . . No, povem . . . prej sem stal v laboratoriju in naenkrat se oglaši Mutsuhito Dsain: »Mr. Brinkley, dober dan! Jaz, Mutsuhito Dsain, govorim iz Nagasaki! Kaj ne, razumete vsako besedo? Elektromagnetično govorim! Vaši hčeri se ne morem odpovedati in ako mi je ne date za ženo, jutri zvečer točno ob šestih razrušim predmestje Sanfranciska! Potem bo sledila vsa Amerika. Prosim radiodogovor! Z Bogom!« . . . Ali verujete to?

— Z grozo sta poslušala.

— Vidim — se je smejal znanstvenik — da imata vse to za plod domišljije . . . Toda žal vse je žalostna resnica. Mutsuhito Dsainov elektromagnetični glas sem takoj slišal, ko da je poleg mene govoril . . . Častna beseda!

— Groza ju je obšla.

— Mislimo na napoved slavnega profesorja Ayrtona o električni sovočnosti . . . — je vzdihnil Brinkley. — Ko n. pr. nekdo na dnu uralskih zlatih rudnikov lahko govoriti s prijateljem, ki je na rebru Andov ali sredi Tihega oceana . . . No, Mutsuhito Dsain je Ayrtonovo napoved ureničil. Znanost je prinesla že toliko nepričakovanih presečenj in skrivno moč narave še tako malo poznamo danes, da smemo pričakovati še večje stvari . . .

Overton je otrpljal.

— Ne bojim se! — je potem trdo dvignil glavo . . .

XV.

— Po greenwich-škem štetju čez pet minut šest . . . je gledal Brinkley na uro.

— Radoveden sem, — se je smejal cinično asistent.

— Živci so mi strašno napeti. Nekdo močno misli na mene, čutim njegov žarek, saj so človeški možgani radio-postaja . . .

— Jaz sem tudi nemirna — je razmišljala teta Bettsy. — Oblasti bi bili morali javiti Mutsuhito Dsainovo pretmijo.

— Kaj še! — je zamahnil Brinkley. — Kaj more oblast in vsa Amerika zoper Mutsuhito Dsaina, ako je zares mogel uresničiti ono navidezno nemožnost, na kar tudi jaz mislim in cesar od svoje strani ne držim za nemožnost . . . Tako strašno orožje ima v rokah, nasproti kateremu so tu-

red. Izvoljen je poseben odbor, ki bo vse pregledal, kje se lahko varčuje, da se tako omejijo državni izdatki. Iz tega vidimo, da sedanja vlada, v kateri je SLS, resno dela tudi doma, da ozdravi težke gospodarske razmere.

Slepomišenje. Opozicija ne ve, kaj bi storila, da bi strmoglivala vlado. Intrigira na vseh koncih in krajih, posebno v vrstah demokratov in radikalov, kjer je poiskala eni strani Davidovič, med radikalni Trifunovič, oziroma Ničiča. Ničiča jezi, da on kot zunanj minister ni izpeljal tega, kar je zdaj Marinkovič, namreč pogodbo s Francijo. Vendar je vse to brezuspešno. Opozicija lahko slepe miši igra, saj vlada tudi brez nje in celo proti njeni volji lahko dela. Če bi se pa kdaj karkoli zgodilo, bo sedanja vlada ostala in bo, če ne pojde drugače, izvedla nove volitve, potem pa bo mir!

Vlada za pomoč revnejšim krajem. Naš minister g. dr. Gosar je nakazal oblastnemu odboru v Ljubljani in v Mariboru po 200.000 Din za pomoč najbednejšim po ujmah prizadetim. Oblastni odbor bo skušal to svoto še pomnožiti in najrevnejšim občinam oskrbeti cenejše koruze ali žita.

Socijalna politika, skrb za revne, za invalide, skrb za delavce, se bo postavila popolnoma na novo stališče, da bodo ne le centralni uradi imeli kaj od teh velikih svot, ki se v ta namen plačujejo, ampak res ljudje, za katere se plačujejo. Minister dr. Gosar pripravlja v tem oziru nove zakone.

V DRŽIH DRŽAVAH.

Rumunski ministrski predsednik Bratianu naglo umrl. V par dneh se je zgodilo: Bratianu je zbolel, je moral biti operiran, je umrl. Bilo je to tako naglo, da se je raznesla po širnem svetu vest, da je zastrupljen. Dejansko je nemogoče zaderiti pravo, ker vlada, ki jo vodi sedaj njegov brat, prikriva pravi vzrok smrti. Vest, da Bratianu ne živi več, je razburila vso državo, pa tudi vso južno Evropo. Nekateri sodijo, da je imel vmes roke princ Karl, drugi, da celo Italijani, katerim Bratianu ni bil naklonjen. Ko je princ Karl izvedel za smrt Bratianu, je izginil iz Pariza. Vlada pa je proglašila, da princa tudi zdaj ne pusti v državo. Vse države so tako ali tako izrazile rumunski vladi svoje sožalje, le Italija ne. Zato se še bolj sumi, da ima Mussolini svoje kravne roke vmes. Pa tudi na ta način se mu ne bo posrečilo, kar namerava, da bi Balkan klečal pred Rimom in Mussolinijem.

Hinavska Albanija. Že zadnjič smo opozorili, da je — sladkanje Albanije napram naši državi le gola hinavščina, in prav smo imeli. Istočasno je namreč sklepala pogodbo z Italijo, v kateri sta se obe državi zvezali, kakor da sta ena država, za dobo 20 let. Mussolini je hotel na ta način odgovoriti pogodbi naše države s Francijo. Albaniji pa to ne bo koristilo, Italija pa tudi tem potom ne bo nasila svoje poheplnosti. Ko bi odprla usta proti nam, jo zgrabi Francoz za tilnik in bo — pri miru! Vpije pa lahko, če se ji ljubi.

Madžarska hoče kralja Matjaža. Na Madžarskem vodijo še vedno vso politiko madžarski grofje. Kmetje, delavci in obrtniki so tam uboga raja, ki mora glasovati, kakor jim to grof-gospodar zaukaže. Da Madžari še vedno sanjajo o tem, da bodo zopet nekoč še dobili nazaj bivše ogrsko ozemlje, je znano. Zdaj tudi nič več tako ne skrivajo svojih načrtov. Sina zadnjega ogrskega kralja Karla, kraljeviča Ottona, nazivlja že zdaj za svojega kralja Matjaža, ki bo rešil Ogrsko. Pa jo bo, če se ne bo tačas že — postaral, če tudi je danes še otrok!

Češka hoče sedanje meje. Zaradi Madžarov se najbolj pritožujejo Čehi, ker so najbolj prizadeti pri agitaciji Madžarov po celem svetu, da se mora dati njim nazaj vse ozemlje, ki je nekdaj bilo madžarsko. Meddržavne meje so pa določene in te miso od danes do jutri. Zato Čehi z uspehom nastavljajo zapreke madžarski agitaciji.

Trotsky je še močen. Mnogi so mislili, da bodo Trotsky, ko so ga izključili iz stranke in mu vzeli politično moč v Ljeningradu, tudi uničili. Pa ni tako. Njegova moč je še zrastla. Celo vojaštvu, posebno mornarji, so odločno na nje

di rušči streli največjih morskih topov le neznaten plamenček vžigalice . . . Tri minute še!

Overton se je igral z Alicino roko.

— Mutsuhito Dsain je umobolen ali svetoven prevaram — je pripomnil razdraženo. — Kaj hoče, ko ga Alice ne ljubi?

— Mutsuhito Dsain je gentleman — je rekla teta Bettys pomembno.

— Tudi jaz ga imam za korektnega gentlemana — je kimal Brinkley. — In ravno zato se bojim, da uresniči, kar je obljudil . . .

— Korekten gentleman, ko zahteva ljubezen dame, ki ga je naravnost odklonila? — se je razvnel Overton. — Ta mali rumeni vrag!

— Ljubezen vse premaga — so se raztegnile Alicine ustanice v ironičen smeh. — Dve minuti še!

Brinkley je nemirno pogledal na uro.

— Ko bi le bili le že preko tega — je reklo tiho. — Dve minuti . . . Več presenečenja skriva v sebi ko dvatisoč let . . .

— Čudovito, da en potepuh v takem strahu zna držati ravno nas, ki dovolj dobro poznamo meje znanstvenih možnosti — se je morčaril Overton. — Kdo je ta človek, da obrača proti nam tako smešno orožje terorja? Jaz ga pozovem na odgovornost . . .

— Še ena minuta! — se je smejal Alice. — Toda kaj, če sem udari omi električni bič, ne pa na predmestje?

— Mogoče — je prikimal Brinkley. — En stominetrski odklon na daljavi in . . .

— Fantazmagorija! — si je prižgal Overton cigaretto.

Teta Bettys je karala Alice.

— Ne budi huda, draga, toda ne spodobi se, da kot mlada dama delaš tako ironične priponome na takega bistromneža, kakoršen je Mutsuhito Dsain . . . To v mojem času ni bilo v navadi.

Alice je zarudela.

— Oprostite . . . toda zabavno se mi zdi in se moram smerjati temu rumenemu človeku radi te svetpretresujoče ideje . . .

Dalje prihodnjie.

</div

govi strani. Začela pa se je kritika sedanjega položaja od vseh strani. In to je zdravo znamenje. To bo sprožilo, da bodo razmere hitreje dozorevale in da Rusija pride zopet v pravi tir!

Kdo bo gospodar morja? Anglija, Amerika, Japonska se pogajajo, da ne smejo več pomnoževati bojnih mornaric. V resnici pa hite, katera bo to najbolje izvršila in zagospodovala nad morji.

Teden za katoliško časopisje

11. do 18. XII. 1927.

Smo toliko katoliško zavedni, da bomo en tenen in to posebno od 11. do 18. XII. žrtvovali za katoliško časopisje. **Smo vsi,** duhovniki, cerkvene in katoliške prosvetne organizacije in požrtvovalni goreči katoličani! Svetovni nazor dandanes zmaguje ali propada po časopisu. Mi hočemo, da katoliški svetovni nazor zmaguje med nami po časopisu! — Podrobnejši spored za ta tenen, ki bodi posvečen katoliškemu tisku, priobčimo prihodnjic!

Kaj je novega?

Koliko novih naročnikov? »Naš dom« je dobil doslej 700 novih naročnikov. Ker upamo, da mu vsi stari ostanejo zvesti, jih ima zdaj 3100. Nad 3000 smo že zlezli! Na delo za četrty tisoč, da bomo ta tenen dosegli 4000!

Duhovniške vesti. Kaplan Anton Šparl je prestavljen iz Vuzenice v Šentilj pod Turjakom. Kaplan Franc Rampre je prestavljen iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici v Poljčanem. Provizor Karl Lampert v Stopnici je nastavljen kot kaplan v Št. Jurju ob južni železnici.

Smrt vzor-učitelja. V Mariboru je umrl v visoki starosti 84 let stari vpokojeni g. nadučitelj Ivan Žolnir. Rajni je bil vugled pravega krščanskega vzgojitelja šolske mladine in svojih lastnih otrok. Zadnja leta svojega življenja je preživel v Mariboru v zasluzenem pokolu. Rajni je bil zvest naš pristaš, naročnik »Slovenskega Gospodarja« in njegov dopisnik. Ostani mu ohranjen časten in hvaležen spomin med vsemi, ki so ga poznavali, njegovih rodbini pa naše prisreno sozalje!

Vlom v Mariboru. Pred nekaj dnevi so se priklatili iz Avstrije v Maribor trije nepoštenjakoviči, ki so šli od Špilja do Maribora peš. V Mariboru so vzeli na piko blagajne. Prvič so prišli pred dnevi ob petih popoldne v prostore mariborskega Kreditnega društva v Slovenski ulici in izpravili uradnika radi najetja posojila. Že temu uradniku se je zdela ta trojica sumljiva, jo je odpravil zlepna in javil osumljene osebe policiji. V soboto popoldne so videli tri moške, ki so ogledovali z Rotovškega trga prostore, kjer se nahaja mestna blagajna. V noči od sobote na nedeljo je bil izvršen vlom v blagajno peka Karla Robavs na Koroški cesti. Robavs ima železno blagajno v pisarni poleg prodajalne. Do blagajne je mogoče priti od treh strani, a ni nobenih znakov, odkoder da bi bili udrli vlomilci. Težko železno blagajno so drzneži navrtili in izpognili toliko, da so lahko izbili ključavnico in se polastili vsebine blagajne. Vzeli so: 27 komadov tisočinarskih bankovcev, 17 po 100 dinarjev, 700 komadov po 10 dinarjev, nadalje 750 komadov starovrstnih petkronik in enokronik ter več dragocenega nakita. Ko so izvršili svoj posel, so potrosili prostor, po katerem so se krečali, z moko, da bi prikrili stopnje. Da niso pustili na raznih predmetih odtiske prstov, so imeli rokavice na rokah in so eno celo pozabili na tleh. Po odkritiju zločina v nedeljo zjutraj je bil podan sum, da je da je moral biti kolovodja vlomilcev prav dobro znan z razmerami pri Robavsu. Robavs se je tudi spomnil, da je bil letos pri njem zaposlen kot pekovski pomočnik Dunajčan Hans Armann. Po vlomu so jo popihali lopovi preko meje in ravno omenjenega Armana je vrnila avstrijska obmejna straža nazaj v Jugoslavijo, ker je hotel prekoračiti mejo brez potnih listin. Armann se je vrnil v nedeljo

popoldne v Maribor z vlakom, a je bil aretiran že takoj na kolodvoru. Policija je dobila pri njem 20 tisočakov. Izpovedal je, da je izvršil vlom v družbi dveh pomagačev, kajih imena pa še ne može izdati. Po vlomu so šli vsi trije skupno do Treh ribnikov, kjer so se razdelili med seboj plen in nato jo je ubral vsak po svoji poti proti avstrijski meji. Mariborska policija bo izsledila s pomočjo avstrijskih oblasti še druga vlomljica.

Samomor. V soboto popoldne se je ustrelil skozi srce v Studenškem gozdu nad Mariborom pri Felberjevem otoku Robert Ogrizek, komaj 29 let star veleposestnik na Sturmbergu na Pesnici. Ustrelil se je tako, da je padel po samomoru del njegovega telesa v Dravo in so ga spravili na suho s pomočjo čolna. Zapušča mlado ženo. Vzrok samomora je telesna pohabljenošč v trenutnu zmedenost.

Divjega prešiča ustrelil. V mariborski okolici so divje svinje posebnost med divjačino in malokateri lovec je bil že tako srečen, da bi mu bila prišla divja svinja pred cev. V ogromnem lovišču veleposestnika g. Perka nad Kamnico pri Mariboru so sledili lovci že nekaj let sem divje svinje. Letošnje poletje je delala to požrešna zverjad zelo veliko škode kmetom pri Sv. Krizu. Ljudje so bili skrajno nevoljni, ker so jim izzale divje svinje cele njive krompirja, počesale koruzno, klasje in uničevale poljske pridelke. Vsi naporji lovcev, da bi izsledili te divje požrešne, so bili dolgo časa zmanj. Šele zadnjo sredo ob 5 uri zvečer je bil Perko sin Ivan tako srečen, da je ustrelil 149 kg težkega divjega prešiča, katerega je zalezoval že tako dolgo. Omenjenega dne je pazil na zver lovec Perko na takozvanem Sobru pri Sv. Krizu nad Mariborom in sicer pri prazni hiši blizu smrekovega gozda. Ravno ob petih zvečer je hotel velikanski prašič smukniti iz starega smrekovega gozda v mladega. Pri tej priliki ga je zapazilo lovčeve oko in je ustrelil prvič po zverjadi na razdaljo 70 korakov in je prestrelil s kroglo obe nogi. Obstreljena žival se je postavila vsa razjarjena na obe zadnji nogi in se poginala proti lovcu, ki jo je pogodil drugič s kroglo v prsa. Na to je pograbil puško in izstrelil iz obeh cevi v prašiča šibre in šele po četrtem strelu je zver poginila. Ustreljeni prašič je star 2—3 leta in je bil v soboto in nedeljo razstavljen Mariborčanom v prostorih hotela Halbwidl v Jurčičevi ulici. Mlaši Perko sledi pri Sv. Krizu še eno svinjo in to bo najbrže samica.

Kako bomo volili v Krčevini pri Mariboru? V naši občini imamo občinske volitve prihodnjo nedeljo, dne 4. decembra v krčevinski šoli od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne. Volili bomo vsi pošteni Krčevinarji samo četrto, to je zadnjo skrinjico. Ta predstavlja našo stranko. Prva je bivšega župana Škofa. Druga je socialistična, tretja pa radikalna. Nobene od teh mi ne moremo voliti, ampak bomo naše kroglice spustili samo v našo skrinjico, ki je zadnja, a bo glede števila glasov prva, ker bo v njej največ volilnih kroglice. Zapomnite si vsi Krčevinarji, kako je Škof gospodaril! Sedaj še župan ni več in je občinski odbor razpuščen. Urad in kasno je moral dati drugim možem v roke. Okrajni zastop je pri uradni reviziji nasel nad 56.000 Din primanjkljaja v občinski blagajni. To niso mačkinje solze za našo občino, kjer smo po večini delavci, posestniki, železničarji, obrtniki in drugi revni stanovi doma! Kako je moglo toliko denarja manjkati v občinski kasni, katero je imel v rokah g. Gregor Škof? Ker se par let nì vpisovalo niti tega vse v knjigo, kar je davčni urad nakazal občini kot občinske doklade. Uradna revizija je dokazala, da je Škof »pozabil« vpisati svote, ki znašajo po 16.200, 12.100, 5000 in 4000 Din itd. Seveda je Škof po reviziji to povrnil, ali resnica pa je, da vse to ni bilo v redu! Kaj pa, če naši možje ne bi bili zahtevali revizijo? In kake so naše občinske ceste? Bile bi lahko mnogo boljše! Čudno je tudi, da je Škof hotel kar na naglo priklopiti našo Krčevino k mestu. Strašno se mu je mudilo! Tako stvar je treba dobro premisli, ali je priklopitev škodljiva ali koristna za nas. Naj nam mestna občina da prej zagotovilo, da nam ostanejo stare pravice, potem se lahko v tem razgovarjam. Škof

ima prvo skrinjico in hoče zopet postati župan. Krčevinarji: Škofove liste nikar ne volite! Ko boste v nedeljo, dne 4. decembra šli glasovati, trdno držite kroglico v ruci in jo ne izpustite ne v prvo, ne v drugo in tretjo, ampak samo v četrto, to je v zadnjo skrinjico! To je naša stranka! Posestniki, vinicarji, železničarji, delavci, obrtniki in vsi drugi! Dobro premislite, komu boste dali za bodoča leta občinsko gospodarstvo v roke! Nosilec naše liste je sedanj gerent, kovački mojster, z vsem spoštovanju mož g. Alojzij Peklar. Vsi Krčevinarji na volitve za pošteno gospodarstvo, vsi kroglice samo v 4., to je v zadnjo skrinjico!

Možje iz vojne! Pošljite prav gotovo to nedeljo 4. decembra svoje zaupnike, tolmače vaših misli in želja na naš sestanek, ki bo v salonu tov. Rozmana, pri Jerneju, sv. Petra cesta 85, kjer po vojaški maši, ki prične ob 8 uri v cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Jayite udeležbo, naročite kosilo pri tijništvu Zvezne, Miklošičeva ul. 5.

Dober oče. Zdaj se približuje Miklavž in božič. Kaj bi dal dober oče sinu, kaj hčeri? Naročite jima »Naš dom«. To je najcenejše darilo in vse leto bo veselje z njim!

Smrtna kosa. V Št. Iliju pod Turjakom je umrla v starosti 67 let Uršula Potočnik, po domače Ločnik. Zapušča moža in sedem odraslih otrok. Rodbina pokojne se zahvaljuje vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Svetila je večna luč, žalujočim sorodnikom naše sožalje!

Celjska porota. Zadnje porotno zasedanje je trajalo le dva dni. V torek se je zagovarjal kot prvi Josip Kunst iz Gregovcev na Bizeljskem. Ponoči 23. oktobra t. l. je iz neznanega vzroka poramil svojemu prijatelju Domitrovču nož v prsa tako, da je Domitrovč kmalu nato izkrvavel. Kunst je bil 7 mesecov težkeje ječe. — Šofer K. Z. iz Rajhenburga je bil obtožen hudodelstva posilstva. Bil je oproščen. — Kot zadnji slučaj je obravnavala porota obtožbo Josipa Tovernika iz Št. Janža nad Štorami radi hudodelstva uboja. Dobil je tri in pol leta težke ječe.

Zlato poroko je obhajal Franc Macur, brat pokojnega misjonarja Janeza, s svojo ženo Marijo, rojeno Planinc. Oba slavljenca sta se zdrava in čvrsta veselila obenem poroke in skupne gostije svoje vnučinke Erne Gršakove, poštarice v Petrovčah, ki se je na Spodnji Poljskavi poročila s Srečkom Pečarjem, učiteljem v Petrovčah.

Odlilkovani gasilci. S svetinjo za civilne zasluge je kralj odlikoval člane gasilskega društva v Št. Jurju ob južni železnici in sicre: Načelnika Franca Godec in člena Franca Pevec in Antona Rataj.

Pričastite gospode društvene voditelje vladivo prosimo, da bi hoteli ta mesec na vseh društvenih prireditvah priporočati »Naš dom«. Njihova beseda bo rodila večji uspeh kot vsa druga reklama.

Voditeljem Marijinih družb, ki so zadnje mesece v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru naročali sprejemnice v Marijino družbo, javimo, da jim istih ne moremo poslati, ker so razprodane, osrednje vodstvo pa še mi določilo besedila za nove sprejemnice, radi česar jih ne moremo tiskati. Toliko v pojasnilo.

Božične jaslice iz kartona v zelo različnih izpeljavah in barvah in po najraznovrstnejših cenah od 3 Din do Din 120 za komad ima na prodaj Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Trgovci dobijo znaten popust. Vabimo vse, ki se zamajajo, da si jih ogledajo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru na Koroški cesti 5 ali pa v podružnici na Aleksandrovi cesti 6.

Najdena ura. Na okrajni cesti v Gočovo pri Sv. Lenartu se je našla srebrna ura z verižico. Dobri se pri Antonu Novaku v Črmlji pri Sv. Bolfenku v Slov. gor.

Opozorjam cenjene čitatelje na današnjo prilogu drž. loterije od tvrdke B. D. Manok, Beograd.

Debeli ljudje dosežejo z vestnim uporabljanjem Franz Jožefove grenčice lahko izpraznenje želodca brez večjega napora. Pri revmatizmu in sladkorni bolezni zdravniki z usenjem upor. Franz Jožefovo grenčico, ki se povsed dobija v pojasnilo.

»Dobro 2 litra vina!« Prijatelj: »Kar plačaj jih, ker si že izgubil!« Tovariš: »Kako?« Prijatelj: »Jaz danes in jutri ne bom umrl, lahko danes a i jutri, dvakrat je pa res nemogoče!«

Franček — prianček je bil ta tenen zopet kregan od gospoda župnika. Pa se je zagovarjal: »Glejte, gospod župnik, midva pravzaprav skupaj delava. Vi govorite, da se ne sme piti in pijan biti, jaz pa ljudem pokažem kako se pije in kako je človek pijan, da taki ne smejo biti!«

Vzoren učenec. Mati: »Sinček, tako veselje si mi zadnjič napravil, ko si bil prvi v šoli, zdaj pa nisi več!« Učenec: »Veste mati, je takole, tudi kaka druga, mati mi rada tako veselje, zakaj bi se pa vedno le ena veselila!«

»DOBRA DEKLICA«

ali:

»KAKO JE NEKDO OMEDLEL.«

(Igra, ki jo naj v decembetu povsod priredijo!)

I. dejanje; doma.

Deklica: Mati, ali si smem naročiti »Naš dom«?

Mati: Zakaj ti bo? Saj imaš dela dovolj!

Dekle: Saj le vsak mesec enkrat pride. Bom pri delu pa še bolj pridna!

Mati: Škoda je denarja! Koliko pa velja »Naš dom«?

Dekle: Pri nas smo naročniki »Gospodarja«. Zato velja le 12 Din na leto. Za druge je po 20 Din. Saj ni mnogo!

Mati: Kaj ne bi bilo mnogo? Boljše, da daš denar siromaku.

Dekle: Ko pa je »Naš dom« tudi siromak! Mati, dovoljite mi! Pravijo, da morajo imeti vsa štajerska dekleta »Naš dom«.

Mati: 12 Din je mnogo.

Dekle: Lahko plačam le za pol leta enkrat, pa junija zopet za pol. To bi prišlo zdaj le 6 Din. Če pa še teh ne bi mogla, je dovolj, da plačam vsaj za prvo četrlet leta 3 Din. To res ni mnogo.

Mati: No, naj pa bo!

Dekle: Veselo skoči: Bog plačaj, mamica! — (Tih obstoju in sklene roki.)

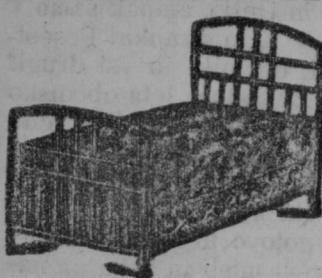
Mati: No, kaj pa imaš?

Dekle: Veste, mati, še nekaj Vas bi rada prosila.

Viničarski vestnik.

Iz tajništa centrale Strokovne zveze viničarjev. Načelstvo zveze je v svoji seji dne 21. novembra t. l. sklenilo, da se pri vseh naših skupinah, izvzemši Sv. Barbara v Halozah in Maribor, sprejemajo po 1. januarju 1928 člani v Podporni sklad samo do starosti 50 let. Ta sklep ne velja tudi za one kraje, kjer se bodo skupine naše organizacije ustavovile. Člani naj torej vzamejo to na znanje in naj prijavijo še vstop vseh svojcev, katere še mislijo pri nas organizirati in zavarovati. Enako velja sklep načelstva, da je od 1. decembra 1927 pristopnila 2 Din za člana.

V zadnjem času so umrli člani: Bukovec Terezija skupine Ljutomer, Ribič Avguštin, Gril Julijana in Rakuša F. skupine Sv. Miklavž pri Ormožu. Naj v miru počivajo! Za vsakim se je kot običajno izplačalo 300 Din podpore. Skupno se je iz Podpornega sklada od dne ustavotvora 1. aprila do dne 25. novembra t. l. že 61 različnih podpor izplačalo, med temi že 15 slučajev posmrtnih. Viničarji uvidevajo vedno bolj in bolj veliko važnost organizacije, kakor dobrine, katere more nuditi le medsebojna vzajemnost. Pojavili so se v naših vrstah že tudi oni, ki so vedno zanikali potrebo organizacije ter bili najhujši nasprotinci v lastnih vrstah našega pokreta. Tako so sedaj mnogi klonili samo vsled našega neumornega in nesobičnega dela, za dobrobit viničarskega stanu in

GARNITURA 560,-, 350,-, 290,-
ODEJA klot 280,-, 220,-, 185,-
ZASTORI 240,-, 180,-, 96,-
Preproge, iinolej, namizno perilo, pos eljno perilo, obrišače. — Blago najbolješe kakovosti, cene nižje kakor povsod.

Veletrgovina R. Stermecki, Celje
Prodaja na debelo in drobno.

Pisma iz domaćih krajev.

Brezole. Umrla je dne 24. novembra previdena s sv. zakramenti tukajšnja prevžitkarica Brečko Liza v starosti 68 let. Svoje zakonsko življenje je končala do groba v najlepši ljubezni s svojim možem. Oroke je vzgojila v pravem krščanskem duhu, nakar so tudi njo otroci iskreno spoštovali in radi imeli svojo mamico. Rada je pogosto pristopila k mizi Gospodovi, zato je pa tudi na poti v večnost njej bil Gospod milostljiv. Blagopokojni materi oziroma ženi svetila večna luč!

Št. IJ v Slov. gor. Pri občinskih volitvah prihodnjem nedelju, dne 4. decembra, ima naša Slovenska ljudska stranka drugo skrinjico. Za prvo skrinjico se skriva na zvit način demokratska stranka. Volilci, pozor! Kdor je za Swatyja in za našo krščansko stranko, bo vrgel kroglijico v 2. skrinjico. Černjavec nam županil ne bo! Zmagali bomo, le če pridejo vsi naši do zadnjega moža na volitve. Torej na svidenje v nedeljo v Slov. domu!

Jarenina. Zanimivo je, kako da je dobila na tukajšnjem volišču pri zadnjih državnozborskih volitvah stranka SDS 37 glasov. Ali je k temu pripomogel impozantan Gorškov shod, ali je glasom »Jutrovega« dopisnika v klerikalno zastrupljeni Jarenini, res toliko demokratov. Kaj še. Fabricirala sta jih šnops in vino. V agitacijskem lokalnu, se je delila omenjena pijača, dasi je to strog kaznjivo. Priče so na razpolago. Da pa se bi ja pri glasovanju jim kateri izvoljen ne izneveril, ga je na volišče spremjal po eden izmed vodij, tako da so bili manjzavedni volilci takoreč pod nadzorstvom. Na nekatere odločnejše, ki so šli z nami, pa so padle iz ust enega izmed glavnih esdesesarjev take opazke, ki jih sicer niti najnavadnejši hlapec ne izreče. Pa bi naj ti ljudje dobili občino v svojo oblast? Nikdar in nikoli!

Brezno ob Dravi. Zaradi občinskih volitev, ki se vršijo dne 4. decembra se letos Šmiklavška nedelja obhaja v nedeljo dne 11. decembra. — Župnijski urad.

Šmartno pri Slovenjgradi. Dne 20. m. m. je priredilo kmetsko bralno društvo protestni shod proti krvicam, ki jih deli laška vlada Slovencem ob Soči in onkraj Nanosa. Na sporednu je bil govor g. Prijatelja in petje. Po govoru je govornik prečital rezolucijo, ki jo je navzoče občinstvo sprejelo med viharnim odobravanjem.

Šmartno pri Sl. Gradeu. Po daljšem presledku se je zoper oglasila božja poslankinja smrt v naši župniji. Dne 9. m. m. je umrla mati znanega narodnega in za vse dobro vnetega župana g. Jožeta Hribernik v Legnu. Vzgojila je 12 otrok, ki so po njeni materini skrbi, kakor je izjavil g. dekan ob slovesu, močni stebri katoliške in narodne zavesti v našem okraju. — Dne 15. novembra je ostavil to dolino »Stari Papež«, ki je učakal 84 let zemeljskega potovanja. Bil je zgled katoliškega moža. Zadnja leta je popolnoma onemogel, a prenašal je krize junaska, dokler ni spravljen z Bogom in očiščen po trpljenju odšel na svoj dom. — Dne 17. novembra se je preselila v večnost Frančiška Glicočnika, stara 79 let. Dolga leta ni mogla ostaviti hiše zaradi trajne bolezni. S krščanskim veseljem na obrazu je trpela in radostno čakala, da jo ljubi Bog poklicje kot zvesto služabnico na kraj večne radošči.

Mati: Kaj pa še?

Dekle: S sosedovo sva se domemili, da bi šle danes, ko je ravno nedelja, malo po hišah, da bi dobili kaj naročnikov za »Naš dom«.

Mati: E, to pa ne bo mič! Oče bi bil hud. Kaj boš hodila okrog!

Dekle: Še Vi prosite zame očeta! Glejte, »Naš dom« je res tak siromaček in samo na nas dekleta se zanaša, da mu bomo dobile naročnike —

Mati: Ti, Ti! Sam »Naš dom« Ti po glavi roji! (Se zasmehlja.) Morda še celo pišeš vanj? Seveda, seveda! No, pojdi! Bova videli, kaj bodo oče rekli!

II. dejanje. Prisosedovih.

Sosed: No, kaj pa je še vaju sem k nam prineslo?

I. dekle: Beračit prihajave!

Sosed: No, no! Menda Vaju pa niso doma nagnali?

II. dekle: Nagnali so naju, nagnali! Zdaj pa prosiva milih darov! Dvanajst dinarjev!

Sosed: Oho! Beračem dajemo k večemu enega. No, Vama bo treba dati že več. Vsedita se!

I. dekle: Nemava časa. Vse hiše morava obrediti. Vaša hiša še tudi nima »Našega doma«. Naročiti si ga morate!

Sosed: Oh, ko je toliko teh listov!

I. dekle: Saj ni res! Le en tak list imamo na Štajerskem in to je »Naš dom«.

Sosed: Slaba je! Ni denarja.

II. dekle: 12 dinarjev boste že še pogrešali.

Sosed: Torej, ali res moram? No, pa naj bo! Že vidim, da ni druge. (Daje denar.)

I. dekle: Boste videli, kako Vam bo vsem ugajal! Zdaj pa z Bogom ostanite!

III. dejanje; pred domačo hišo.

I. dekle: V dveh urah sva 30 novih naročnikov nabrali

II. dekle: To bodo v Mariboru veseli!

I. dekle: Bodo videli, da me dekleta res kaj napravimo.

Lahko noč!

IV. dejanje; v Prosvetni zvezzi v Mariboru.

Pismenoša: Hu-ul! Saj Vam bomo moralni pošto v vozu voziti! Toliko je teh naročnic za »Naš dom«. Če bo šlo še

Sv. Bolzenk v Slov. gor. Nesrečna žrtev alkohola je postal daleč okoli priznani tesarski mojster Franc Polanc iz Črmljenšaka. Vsled prevelike imožine vina, ki si ga je privoščil v gostilni Marinič pri Sv. Urbanu, je usodno jutro 17. m. m. nesrečne obležal na stopnicah omenjene gostilne. Ker pa je ono jutro nastopil precej občuten mraz, je takoreč zmernil. Postal je ves trd in tudi govoril ni več. Sv. poslednje olje mu je dal urbanski g. župnik. Še isti dan proti večeru so ga pripeljali na dom. Imel še je malo iskro življenja v sebi. A kljub prizadevanju, ohraniti mu življenje, je naslednje jutro zaspal za vedno, ne da bi spregovoril kako besedo. Bil je raztešen. Sodnijska komisija je našla razbitje odnosno razpoko na lobanji, kar je timelo posledico dotok krv na možgane. Radi tega je nesrečnež bil usojeno umreti. K večnemu počitku so ga položili v petek proti večeru. Celi naš okoliš je z njim izgubil zelo spretnega in sposobnega tesarskega mojstra.

N. v. m. p.! — Javnosti sporočamo, da se je ustanovilo letos poleti v Bišu prostovoljno gasilsko društvo, ki poseže brizgalno in reševalno orodje. Prilikom bližnjemu pomagati, je imelo v četrtek zvečer 17. m. m. pri kmetu Ignacu Čeh v Ločiču, ki mu je gospodarsko poslopje razen hlevov do tal pogorelo. Gasilec se je posrečilo rešiti vsaj hišo, kar je bilo zelo otežko, ker je vse pod istim kapom. Pri tem smo opazili občlanovanje vredno dejstvo, da je pretežna večina ljudi samo z radovednostjo gledala požar, zlasti, so to bili celo domači vaščani, a reševali so po večini tuji. Domneva se, da je zanetila ogenj zločinska roka. Nepregledna je škoda, ki jo naredi zdaj tak požar v jeseni, ko je vse spravljeno. Treba je največje pazljivosti in previdnosti! — Mirno v Gospodu je zaspal Ivan Kramberger, kmet v Bišu. Bil je zgleden krščanski gospodar, mirnega značaja in dobrohotečega srca. Naj mu bo lahka zemljica!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo 4. decembra priredi naše katoliško prosvetno društvo zanimivo kinopredstavo o »Preganjaju kristjanov«, zlasti o »sv. Sebastjanu«. Da to poučno priredeje vsak ogleda, tudi iz sosednjih župnih, zato se bodo vršile predstave po rani, po pozni službi božji, po večernicah ter ob 5 uri zvečer. — Praznik Brezmadežne 8. decembra bo veliki praznik za naše prosvetne organizacije. Ta dan se bo slovesno posvetilo katoliško prosvetno društvo, Dekliška zveza in Orel presvetemu Srcu Ježovemu.

Kapela — Radenci. Kino pri g. Maršiku v Radencih predvaja na praznik 8. decembra veličasten film »Kraljica sužnjev«. Življenje Izraelov za časa Mojzesa ter kazen božja za egiptovsko ljudstvo in veličasten odhod Izraelcev preko Rdečega morja. Strahovite vojske med Faraonom in Izraelci. Faraonova vojska potopljena in drugi pretresljivi prizori iz starega veka. Predstave ob 3 uri popoldne in ob 7 uri zvečer. Ne zamudite! Oglejte si vsi to znamenitost!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Potovalni kino predvaja v soboto 10. decembra ob 8 uri zvečer v dvorani g. Valanda veličasten film »Kraljica sužnjev«. Oglejte si vsi!

Gornja Radgona. Potovalni kino predvaja v nedeljo 11. decembra v dvorani Posojilnice zgoraj popisani veličasten film »Kraljica sužnjev«. Da bo mogoče vsakemu si to znamenitost ogledati se vršijo predstave: Prva po pozni sv. maši ob 11 uri. Druga po večernicah ob 3 uri. Zadnja ob 7 uri zvečer. Ne zamudite! Oglejte si vsi od blizu in od daleč do kinopredstavo!

Svetinje. Kakor strela je zadel dobre Svetinjsčane glas: tifus v naši fari! Le žali Bog, da je morala biti ravno te zelo nevarne bolezni prva žrtev Barika Šošter, hči našega kapelnika svetinjske godbe g. Marko Rakuša, sedaj žena orožniškega podnarednika g. Pavla Šošter. Zapušča dva mala otroka in moža, ki ji je bil vedno nad vse naklonjen. Nesrečni rodbini Rakuševi ter g. Pavlu Šošter, ki so ž njo res izgubili nekaj neprecenljivega pa naše iskreno sožalje!

Svetinje. Smrtno se je pomesrečil v četrtek viničar ormoške grajsčine Peter Rubin. Skupaj s tovariši si je šel

en teden tako, bo morala nastaviti pošta deset novih uradnikov samo za »Naš dom«.

Tajnik Prosvetne zvezze: Ti moj ljubi Bog! Kdaj bomo vse naslove tolikih novih naročnikov popisali! In nekateri še tako učeno pišejo, da človek prav brati ne more!

Podpredsednik Prosvetne zvezze (vstopi): Kaj pa je?

Pismenoša (prinese vrečo naročilnih listov za »Naš dom« in jo usuje na mizo.)

Upravnik »Našega Doma« (strmi v tisoče listov in — omedli).

Al. Kokelj.

Ob desetletnici boljševiške vlade.

Letos meseca novembra je minulo deset let, kar so se boljševiki polastili oblasti v Rusiji. Zato je seveda umevno, da so obhajali hrupne desetletnice.

Naj po knjigi »Russkij opit« (ruska izkušnja) pisatelja Petra Ris navedem, kaki ljudje so se takrat polastili vrhovne oblasti v Rusiji. Vodja boljševikov je bil Lenin, potomec ruske plemenitaške rodbine, kateri se je s pravim imenom nazival Vladimir Iljič Uljanov. Obraza je bil tatarskega z ozkimi tatarskimi očmi, torej slovansko-mongolski mešanec. Bil je z mladih let revolucionar, zato je moral zapustiti Rusijo in je živel več let kot izgnanev v tujini. Ko je izbruhnila revolucija, se je peljal s svojimi variši v plombiranem vagonu skozi Nemčijo v Rusijo, kjer je takoj začel svoje razdiralno delo. Slepko je zasledoval svoja načela, naj pri tem poginejo tudi milijoni. Kaj nemu zato, da le doseže svoj namen! Lenin ni ljubil in ni razumel le besede: razredni boj, buržauzija, proletarijat razumel le besede: razredni boj, buržauzija, proletarijat itd. Bil je silno zmožen človek, a brez srca. Vse se je moralno uničiti, kar se ni zlagalo z njegovimi načeli. Na stotisoči ljudi je moralno radi njega iti v smrt. Zdaj ga ni več. Spolno bolan, je vsled mrtvouda umrl.

Njegova desna roka je bil Jud Trocky. Peter Ris pravi, da je bil Lenin glava boljševizma, Trocky pa glava boljševikov. Trocky je bil prej »menjševik« in je imel hude boje z boljševiki, toda revolucija ga je spravila s stariimi nasprotniki. Mož je silno energičen, odličen govornik in spreten časnikar. On ni brez srca kot Lenin, videl je kri-

pripravljal drva za zimo. Toda mesto ugodne zimske toplotne si je revež skopal grob. Bučev, ki jo je podiral, ga je ob padcu težko zadela preko glave, nakar je prej ko za 15 minut izdihnil svojo trpečo dušo. Še pred kratkim se je preselil iz negovske v ormoško viničarijo z nado boljše bodočnosti a prehitela ga je kruta smrt. Naj v miru počival!

Branoslavei. Pri nas imamo kar tri kandidatne liste za občinske volitve, oficijelno SLS in še eno od SLS ter gospodarsko listo. Nosilec gospodarske liste je Franc Vrablji, gospodar v Vidamoveh, znan demokrat, kateri misli, da bo prosvetil naše ljudi z demokratsko politiko, ki jo ponuja »Domovina«. Ves njegov trud je pa zastonj, ker bo gospodarska lista skrahirala. Kdo pa naj voli stranko SDS in podpira njeni gospodarstvo v Sloveniji ali v občinah? Te sramote si tudi Branoslavčani ne bodo nakopali.

Oplotnica. Pri nedeljskih občinskih volitvah so se naši zavedni volilci obnesli sijajno. Izid volitev je sleden: SLS 17 mandatov, Gospodarska lista (združeni liberalci) 4, in kmetsko-delavska zveza 4 mandate.

Sv. Jernej pri Ločah. V nedeljo 20. m. m. smo imeli občinske volitve. Te volitve so zato zanimive, ker so tokrat naši samostojni kolovodje vendor enkrat zopet pokazali svojo pravo barvo. Od prevrata sem so vedno skrivali za raznimi strankami, katerih pa so vsaki hitro hrbet obrnili, ker v občini niso našli tega, po čemur je njihovo srce vedno hrepeleno, nameč duha in naukov rajnega »štajerjca«, na katerega so nekdaj pod Avstrijo prisegali. Najprej so peli samostojno, potem so volili Žerjavov blok, nazadnje so se zapisali Radiču. Le za SLS niso nikoli mrali, ker je preveč slovenska, ker so pri njej duhovniki, ker jej pripadajo naši dobrni in najboljši možje, h katerim se ne upajo pristejeti. In ker torej nobena teh strank ni ugajala njihovemu srcu, pokazali so se sedaj kot to, kar so v resnici vedno bili: nemškutarji. Zoper SLS lista so namreč vložili svojo listo pod imenom »nemška gospodarska stranka«. Nemški ne znajo, pa bi radi za Nemce veljali! Na takoj bedarijo nit v Ločah niso prišli, kjer je vendor še par Nemcev. Ti ljudje so krivi, da se Jernejčanom vse smeji, celi fari delajo sramoto s svojimi prismočarji. Seveda pa na okrajnem glavarstvu v Konjicah sedaj čisto drugače misljijo in sodijo, kakor nekdaj pod Avstrijo, in vejo kako daleč sega nemščina jernejskih Nemcev, zato so jim tam lažljivo besedilo »nemška« kratko malo črtati, izbrisati dali. Ostala jim je tako samo »gospodarska stranka«. Ker pa te naše slovenske »Nemce« tudi mi odbro poznamo in vemo kaj znajo in kako bi v občini gospodarili, ako bi tam dobili glavno besedo, zato smo šli z vsemi kanoni zoper nje v boj in smo jih tudi vrgli. 3 odbornike so si komaj rešili, 6 pa je naših in tako bodo v občini odločevali naši možje, ne pa ljudje, ki vedno le nemir in prepričajo delajo med občani s svojimi strankami. Glede liste SLS moramo pa pripomniti, da je bila v toliko pogrešna, ker ni sprejela v odbor tudi našega dosedanega župana in dolgoletnega, zasluznega odbornika g. Andreja Smode. Ni prav, da se ga je tako prešlo, ker je bil vedno zvest naš pristaš.

Sv. Andraž. Poročil se je mladenič Franjo Brdnik, posetnik iz Šmartna ob Paki, z vrlo mladenko Efsko Tajnšek iz Sv. Andraža. Na prav prijazni gostiji so se gostje pri dobi volji spomnili tudi naših ubogih stradajočih dijakov in so za iste zbrali 140 dinarjev. Vrlima našima pristašema želimo obilo sreče, darovalcem pa iskrena zahvala!

Št. Ilj pri Velenju. Pogreb rajnega Mihaela Vošnjaka se je vršil tukaj v četrtek dne 17. novembra. Kakor znano, je rajni umrl v Švici, kjer je bival med vojno. Zadela ga je kap, ko se je pripravljal, da bi se vrnil v svojo domovino. V svojih mlajših letih je bil državni in deželnim poslanec za celjski volilni okraj in je možato branil na Dunaju in v Gradcu pravice Slovencev, zlasti pa se je trudil, da je snoval posojilnice. Celjska posojilnica in Južnoštajerska hranilnica v Celju sta v glavnem njegova zasluga. Ustanovil je tudi Dijaško kuhinjo v Celju. Pri odprttem grobu — pogreb se je vršil ob pričujočnosti le najblizužnjih sorodnikov — je tukajšnji g. župnik govoril zadnje besede pokojniku v slovo. Omenjal je posebno njegovo nesobično delo za narod. Ostanki rajnega, ki so bili čez 7 let pripeljani iz Švice, počivajo v rodbinskem grobu pri župnijski cerkvi v Št. Ilju pri Velenju. Bodit mu lahka slovenska zemlja!

Dobrna pri Celju. Preteklo nedeljo je bila volitev župana. Izvoljen je bil zvest in delaven pristaš SLS gospod Janez Dergajner, posestnik v Lokovini. Razcepjenočnost v naših vrstah na Dobrni, ki ni bila načelnega, ampak le gospodarskega značaja, je ta dan zopet minila. Obema skupinama je namreč le za delo v dobrobit občanov, zato se je uredilo tako, da sta iz vsake skupine po dva svetovalca. S tem je Dobrna zopet vstopila nazaj na ono vzvišeno stališče složnega dela, kakor ga je dolga leta vedno zastopala.

Velike Rodne. Velike Rodne prvačijo v ljubezni do božjega Srca. Že druga hiša je pozdravila na hišnem prestolu v letošnjem letu Kristusa kralja. 20. t. m. je sledil Drobniškim g. Hernaus. Šestletnice svoje poroke ni mogel lepše proslaviti, kot z ustoličenjem presv. Srca. Na poziv g. kaplana je zložila mala družba pri gostoljubnini podjetnega hišnega gospodarja lepo vsoto 150 Din za neodrešene brate in prekmurske knjižnice. 100 Din je prejela »Slov. Straža«. Orlovska družna je zbrala tudi 70 Din.

Marija Gradec pri Laškem. Flika na fliki, na fliki pa luknja, s tem narodnim pregorom bi lahko primerjali kandidatno listo Gospodarske, recite demokratske stranke za občinske volitve dne 8. decembra, kajti izgleda res, kakor zakrpana in raztrgana beraška suknja. Možje, ki so jo prvič podpisali, so podpis v velikem številu preklicali in tako so morali loviti druge, da so jih gor nakrpalni. Da so demokrati res napredni ljudje, pa tudi kulturni, kakor se namreč hvalijo, kaže način njihove agitacije. Občina Marija Gradec je dne 7. avgusta sklenila pri seji, da se da 700, reci sedemsto dinarjev podpore za povrnitev tiskarskih stroškov za knjigo »Naselitev laškega okraja«, katero je spisal prof. dr. Vatovec v Ljubljani. Omeniti je, da je ta knjiga prva te vrste na Slovenskem in po priznanju strokovnjakov izborni delo, za katero pa so dali podpore ne samo naša občina, ki je v naših rokah, ampak tudi socijalisti in demokrati, kakor na primer občina Trbovlje. Naši napredni demokrati so čisto posebne vrste. Seveda so to porabili in pri najbolj nevednih ljudeh s tem agitirajo proti sedanemu občinskemu odboru in naši stranki, hvala Bogu brezuspešno. Odgovor boste dobili, kakor še vsikdar pri volitvah.

Maribor. (Misijonsko predavanje.) Prihodnjo nedeljo, dne 4. decembra t. l. ob 4. (16.) popoldne priredi tukajšnja krščanska ženska zveza v dvorani narodnega doma velezanimo misijonsko predavanje. Prišel bo g. misijonar naš rojak M. Jožef Vizjak, ki misijonar v Indiji, in bo zopet tja odpotoval 16. decembra. Predavanje bodo pojasnjevali izvirne slike naših jugoslovenskih misijonarjev v Bengalijski in v drugih misijonskih pokrajinalah. Vstopnina

sposna dobro na denar in igra v boljševiškem gospodarstvu važno vlogo.

Drugi praktik v stranki je Krasin, po poklicu inženir. Kot revolucionar je bil prisiljen zapustiti Rusijo in je stopil v službo v Berlinu pri družbi Siemens-Schuckert in je postal odličen specijalist. Ko se je vrnil nazaj v Rusijo, je postal ravnatelj ruskih podjetij Siemens-Schuckert. In kot tak je deloval proti kapitalistom, obenem pa je bogatil kapitaliste in tudi samega sebe. Ko se je sestavila boljševiška vlada, je čakal, in šele potem je vstopil vanjo, ko se je utrdila.

Značilen član boljševiške stranke je Lunačarsky. Ta mož je plemenitaškega pokolenja in precej izobražen. V svojem življenju se je zanimal za vse in za nič. Pečal se je z ekonomijo, a ni bil ekonomist; pisal je o filozofiji, pa ni poznal filozofije; pisal je o umetnosti, a ni je poznał; pisal je celo o verskih vprašanjih, a ni poznał ne dogmatike in ne cerkvene zgodovine. Ker je bil mehkega značaja, se je popolnoma uklonil Lenini; v njem je našel nositelja socialne pravice. Je že več let v Moskvi komesar za prosvetno.

Znan je tudi mornar Dibenko, pijane in surovež. Bil je komandant večjega vojaškega oddelka na Krimu, kjer je na divjaški način vse uničil, kamor je prišel!

Pozabiti ne smemo Radeka-Sobelsohna. Bil je najprej pri poljskih in potem pri nemških socialistih, a je pri obeh moral oditi, ker ni znal razločevati med svojim in tujim dinarjem. Je sposoben časnikar in je v stranki zaposlen kot diplomat.

Omeniti moramo še dve temni figuri, dva brezsrčna rabelja, voditelja »črezvičajne komisije«, ki je na tisoče ljudi obsodila v smrt. Jeden izmed njih je Poljak Džeržinsky, drugi Latiš Peters. Pred njima je trepetala vsa Rusija. Njuno krvavo delovanje je celo pri samih boljševikov porajalo odpor. Džeržinsky je že umrl; o njegovem prejšnjem življenju ni dosti znanega. Peters pa je za carja služil v Rigi, pri tajni policiji, kjer so obsojence mučili in ubijali, za kar je v tretji dumi bila stavljena interpelacija na viado.

To so bili prvi stebri boljševiške stranke v Rusiji; seveda po novembarski revoluciji leta 1917 je pristopilo še mnogo drugih. Ti ljudje so hoteli izvesti v Rusiji socialni prevrat, a ne le v Rusiji, celi Evropi so hoteli postaviti nov

Trgovski vajenc s primerno šolsko izobrazbo (učenci mesč. šole imajo prednost) se sprejme takoj v trgovino Ivan Veselič v Ormožu. 1454

Iščemo zastopnike(ce), potnike(ce) za prodajo državnih vrednostnih papirjev z izvrstnimi pogoji v vseh krajih Slovenije. Ponudbe pod šifro: »Agični na upravo lista. 1528

IVAN KRAVOS, MARIBOR,
Aleksandrova cesta 18
Slomškov trg 8.
Opreme in potrebnice za konje, potni kovčegi, torbice, usnjati izdelki, gamaše, ovratniki in nagobčniki za pse itd.
Gonilni jermen.

Pozor, kmetovalci! Najboljše kose (nože) za slomoreznice dobavlja Rudolf Dergan, trgovec, Laško. Pri naročilu je poslati samo šablono iz papirja (vzorec). 1539

se ne bo pobirala, pač pa se bodo hvaležno sprejemali prostovoljni darovi za potnino odhajajočih dveh misijonarjev, ki stane skoraj 30.000 Din, in pa za misijone v Bengaliji sploh. — Slična predavanja je imel M. Vizjak v zadnjem času v vseh večjih mestih Jugoslavije. Naj tudi v Mariboru obilna udeležba pri omenjeni prireditvi pokaže, da poznamo važni pomen in nujno potrebnost katoliških misijonov.

SEZNAM

izvrebanih številk loterije »Martiniša« v Murski Soboti dne 13. novembra 1927.

Glavni dobitki:

Slomoreznica A 3004, voz B 2860, avto C 9869, Singer-šivalni stroj 5596, bicikl (kolo) 6237.

5 dobitkov po 500 Din:

A 2353 B 4897 C 6803 E 1170 E 3600

10 dobitkov po 200 Din:

A 9477 A 1113 B 1362 B 2585 C 476 C 1012 8696 E 72 E 5755 E 7994

50 dobitkov po 100 Din:

A 4357 7728 3684 9695 4395 4982 6265 8554 7005 6212 4868 6418 4462 B 8160 7855 7932 8117 1047 5367 C 1886 9250 4731 7376 6163 4689 81 3265 4072 8691 4285 6603 6189 4976 4382 5059 8640 6422 372 4059 E 6135 3551 1473 676 6173 7316 6676 2237 4189 3835 8511

100 dobitkov po 50 Din:

A 5273 9647 855 8738 4599 2619 4408 8377 9647 7942 1795 5038 3167 5336 7290 4672 9144 4777 6653 1916 5486 8552 B 2367 8898 4200 7055 89 245 2660 2625 1184 5686 3128 1750 5575 8717 7911 1334 3310 304 C 2181 9425 8972 8715 7827 212 628 3272 9219 2155 2514 241 499 263 3071 1794 1987 8586 4567 6990 8850 894 5921 871 2104 8483 3890 7962 7305 5904 6511 9228 7193 8275 3778 7878 6482 8383 6231 8066 8602 5990 7370 620 E 2021 8123 4132 751 6212 1171 4526 9910 2310 8966 7583 6882 1346 3318 3496 8094

Dobitki po 20 Din:

A 3904 7869 8890 1777 9117 2745 7065 8217 4727 8562 6492 4282 9332 3818 7951 4980 1285 2499 506 4280 9112 9522 4076 5252 6760 68 788 4770 5466 9088 6430 7130 4701 4546 2263 775 9994 3335 9111 8390 986 9019 2116 8882 8726 8570 6658 9782 9808 4353 6551 9188 4812 1868 123 1375 551 9051 9121 1652 9541 4246 6849 2996 4423 7052 6567 2921 5574 5046 6576 8446 7479 8447 1035 7007 9797 5343 4129 9041 8845 6910 9071 6552 9676 3043 9677 8888 1356 8317 8767 7859 7953 9680 7974 8314 9021 9675 3047 9696 8935 9698 B 4922 9659 1252 3148 2315 1611 5672 2636 8050 8430 8262 5540 2347 2487 221 5068 6971 251 2894 2847 8124 5113 8075 5344 1716 5583 2456 3161 3165 2053 7864 5285 5079 1282 7671 8493 5531 3171

1136 3211 1724 395 1730 2336 3359 1580 7619 5706 3075 243 1153 1287 1722 5183 8826 1586 2434 4147 1727 50 1137 1016 4965 9824 2 5731 269 5692 9029 7857 5761 3206 5554 8583 2152 5840 5058 1785 2109 4916 2468 2542 7955 5301 5339 2519 1490 2647 5309 5697 1121 5331 3088 5352 8020 137 338 7576 5097 5530 2001 1781 8067 2030 2413 8035 2688 2441 429 3010 8623 9989 5478 1636 1376 2432 5800 1866 2882 1723 2120 5872 5790 2435 5244 5238 3472 3664

C 7712 2556 2423 6119 1668 7791 6081 3962 8114 5359 6764 8644 1174 8996 495 9787 2409 8068 6907 7792 7734 6312 5064 53 1264

5683 6557 4975 8606 9237 275 420 7386 8727 2282 2444 6190 9445 7322 1361 8909 9758 5491 9113 802 762 3064 7488 2737 3391 1422

1368 8544 7545 3558 7598 1823 8819 8845 8829 5935 1245 3024 2741 3837 7655 954 4248 3621 1289 5123 6730 7106 5372 497 2320 4732

994 5143 6528 2400 2315 2335 7908

7121 5893 8063 9882 2144 4899 6090 2553 4718 1167 538 3747

5643 5702 7710 702 352 590 8155 7778 9848 4850 8463 625 1875

303 5084 6785 8474 1891 5707 2887 7516 8357 4088 1289 6134 6198

2093 6031 5716 1807 9786 4211 6351 1213 4657 8530 6418 1533 9655

4205 8758 7338 6157 8042 6639 9380 3774 3442 8818 1156 6572 8058

5441 7227 9156 4301 4393 6300 3980 8641 6173 6231 4375 6220 1014

8706 4648 8471 6513 4044 8090 7108 9560 5704 8627 8303 6169 4687

2874 1022 1002 495 1172 1482 3073 5629 6168 4097 8642 4741 3363

E 9885 366 8003 2173 4411 6834 1345 5885 1144 4827 3171 9672

3714 5201 8713 180 1273 389 2986 6663 1232 537 4354 3046 3339

J. n.

uprava „Našega doma“!

Naročam „Naš dom“ za leto 1928. Naročnino
Din bom poslat po položnici, ki mi jo boste
poslali.

Ime in priimek.

Kraj (ulica, h. št.):

Pošta:

Kovači pozor

Angleški koks, ostrovski premog, bukovo oglje se kupi najcenejše v glavnih zalogah veletrgovine z teleszino Hans Andraschitz, Maribor, Vodnikov trg. 1417

KMETJE! Najboljše zamenjate in prešate olje v tovarni bučnega olja I. Hochmüller, Maribor, Pod mostom 7, desni breg Drave. Dobijo se po ceni dobré strobi in prga. Kupujem in zamenjam tudi orehe. 1359

Klobuku vsake vrste, lastni izdelki in izdelki najboljših svestnih tvrdk, kakor: športne čepice, zopate in klobučevine in blaga, kupite najboljše in najcenejše v klobučarni Antonauer, Maribor, Vetrinjska ul. 14. Predelovanje (popravila) ženskih in moških klobukov najcenejše. 1527

Kože od divjačine

zajče, lisičje, kunine, dihurjeve itd. kakor tudi vse vrste surovih kož kupuje po najvišjih dnevnih cenah

Makso Tandler, Zagreb, Boškovičeva ul 40

Brzojavi: Tauria Zagreb. 1553 Telefon 13-89.

Harmonij ali klavir, dobro ohranjen, kupim. Gotova svota na račun, ostalo se želi plačevati na gotove obroke. Event. se da tudi 15 l prav dobrega vina kot naplačilo, na določeno postajo prosto postavljeno. Cen. ponudbe pod Organist na upravo lista. 1551

Svinjske kože, jajca, maslo in puter ter vse poljske pridelke kupuje vedno po najvišjih dnevnih cenah Franc Senčar, trgovina mešanega blaga, Mala Nedelja in Ljutomer. Velika iz bira vsakovrstnega blaga za zimo ter vseh čevljarskih potrebnosti. 1549

Najvarnejše in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarnem zavodu, ki obstoji že 64 let

Celjska mestna hranilnica
v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri koledvoru)

še mesto Celje

z vsem premoženjem
in vso davčno močjo

Prihrankom rojakov v Ameriki, denaru nedoljetnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkevnega in obč. denarja, posveča posebno pažnjo.

Za hranilne vloge jamči poleg premoženja hranilnice

SUKNO, kakor vse drugo zimsko in letno manufakturno blago, kupite najcenejše pri „Solncu“

Oglejte se pred nakupom veliko zalogo, in prepričali se boste, da je blago trpežno in cena nizka. Za obilen obisk se priporoča

ALOJZIJ DROFENIK
Celje Glavni trg 9

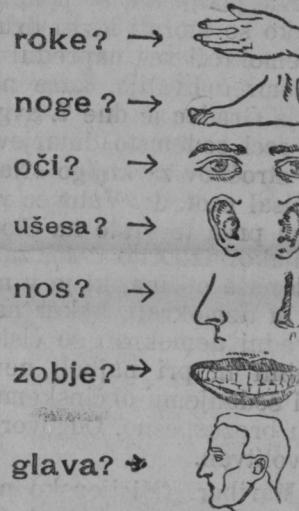
1394

: Fran Strupi, Celje :

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanske posode, svečilnik, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakoršna steklska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobne in na debele.

Na drobne in na debele.

Ali so to
členki? ..

POZOR!

POZORI

Kmetovalci!

Double suknje debelo za zimske suknje meter po	120.—
Češki kamgarn v vseh barvah črasto meter po	120.—
Češko suknje v vseh barvah črasto meter po	50, 70 in 90.—
Češka močna kamgarnna hlačevina v vseh barvah meter	45.—
Modno suknje za ženske plašče gladko in črasto m 120 in 140.—	
Modni ševoj za ženske obleke gladko 100 cm, meter	35 in 45.—
Modni porhati za ženske obleke m po 8, 12, 16, 18, 20, 28 in	32.—
Flanel porhati za razno perilo meter po	10, 12, 16 in 20.—
Platno belo in rujavo za rjuhe 150 cm široko meter	26.—
Platno belo in rujavo za perilo meter po	8, 9, 12 in 15.—
Izgotovljene posteljne odeje iz močnega blaga	140.—
Izgotovljene posteljne odeje iz gladkega satina	200.—
Izgotovljene zgornje hlače iz močne hlačevine	45.—
Izgotovljene srajce iz pisanega blaga	35.—
Izgotovljene spodnje hlače iz rujavega platna	20.—
Zenske jopice dolge iz volne pletene	110.—
Zenske vestje iz volne pletene	90.—
Moške vestje iz volne pletene	90.—
Moške vestje iz pavole pletene	70.—
Otročje vestje in jopicice iz volne pletene	60.—
Nogavice za ženske zimske debele črne in rujave	12 in 15.—
Nogavice za moške v vseh barvah po	8, 12, 16 in 18.—
Zepni robci pisani in beli	2.—

Dobite v znani manufakturni trgovini 1560

Grajski trg 1 M. FELDIN, MARIBOR Vetrinjska ul.

Božične jaslice iz lesa ima na prodaj Cirilova tiskarna v Mariboru. Hlev je velik 60 cm ali 80 cm ali 100 cm. K vsakemu hlevu spada zraven 12 podob: Marija, sv. Jožef, Trije Kralji, pastirci itd. Nadalje po 1 vol in 1 osel ter po 6 ovc. Cene za jaslice in zraven spadajoče figure so: Za velikost jaslic 60 cm Din 1.725, za 80 cm Din 2.727 in za 100 cm Din 3.720. Te jaslice se lahko takoj dobijo!

Zahvala.

Ob priliki bridke in težke izgube našega nam ne pozabnega in ljubljenega soproga, brata in strica, g.

Franca Razboršek
posestnika v Podobu,

izrekamo srčno zahvalo vsem, ki so v težkem času sočustvovali z nami. Posebno nas veže dolžnost, da se zahvalimo vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev, kakor tudi za mnogočestvilo spremstva na njegovi zadnji poti. Dalje zdravniku g. dr. Lautnerju in sosedom za takojšnjo zdravniško pomoč, čč. duhovčini, šentjernejskemu č. g. župniku za izbrane poslovilne besede ob njegovi krsti, gg. povezem za pre tresljive žalostinke doma in ob grobu ter zastopstvu gospodinskega društva v Ločah.

Vsem in vsakemu posebej najiskrenješa zahvala!
Podob-Loče, dne 21. novembra 1927.

Zalujoči ostali.

IZSLA JE
BLASNIKOVA
VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928,

ki ima 366 dni.

• **VELIKA PRATIKA** je najstarejši slovenski kmetijski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obrajan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebinski in slikah.

• **VELIKA PRATIKA** je najboljši in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri 1365.

J. Blasnika naslednikih tiskarna in litografski zavod LJUBLJANA, BREG STEV. 12

ali je to celo telo, katero Vas muči in povzročuje бол? Ako Vas draži v grlu, ako čutite mrzlotlo v nogah, tedaj je dana tudi Vam prilika, da se osvedočite, v kako kratkem času lahko odstranite te Vaše muke s starim, obljužljenim, narodnim sredstvom in kozmetikom, že od naših dedov rabljenim lepidiščem „Fellerjevim se li češče duševno in telesno trudni, prehlajeni, hripavi, nahodni, pojavlja se Vam ličiče revmatične bolezni in se čutite slab, tedaj boste tudi Vi potom drgnenja, mazanja in pranja v Elsafliodom odpravili to zlo. Nekoliko kapljic tudi za notranjo uporabo? To preprečuje želodčna nerazpoloženja in privja izvanredno.

V lekarnah in tozadevih trgovinah zahtevajo povsod pravi Fellerjev Elsafliud v poizkusnih stekleničkah po 6 Din, v dvojnih po 9 Din ali specjalno po 26 Din. Ako arocíte direktno po pošti tedaj Vas stane 9 poizkusnih stekleničk ali 6 dvojnih ali 2 specijalni 62 Din z omotom in posilstvom vred. Nasprotno pa 2 poizkusnih ali 18 dvojnih ali 6 specijalnih samo 139 Din. Naslov označi ti jasno: lekarju.

EUGEN V. FELLER
Stubica Donja, Elsaftrg 341
Hrvatska.

Lisičie

kunine, dihurjeve, veveriče in druge zimske kože od divjačine kupuje ko najvišjih cenah I. Ratej, Slov. Bistrica. 1542

Specijalna delavnica za črko-slikarstvo na steklo, les in zid, fino delo in poceni. Fran Ambrožič, moderno soboslikarstvo, Grajska ulica 2, grad, Maribor. 1557

Germisan, najboljše sredstvo za luženje semen, eno osminko % raztopine zadostuje za zavorjanje proti sneti in bilnih bolezni. Dr. Jenčič, Maribor Kopitarjeva ulica 6. 1557

Dekle, ki razume gospodinjstvo se sprejme na deželi. Naslov v upravi. 1561

DOL
obvezno in glejte nove cene čevljev:

Iz teletine moški	152.— Din
Iz kravine moški podkovani	154.— Din
Iz boksa moški	175.— Din
Gorski (gojzerel)	180.— Din
Iz teletine ženski	152.— Din
Iz boksa ženski	175.— Din
Iz ščereta ženski polčevlji	169.— Din
Iz laka ženski polčevlji	189.— Din
Iz ovčine otročji	30.— Din
Iz teletine otročji	41.— Din
Iz boksa otročji	54.— Din

Naročite takoj čevlje! Pisite takoj po cenik z več 1000 slikami. INDUSTRJA ČEVLJEV IN VELETRGOVINA R. STERMECKI CELJE št. 24. — Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar. 232

Specialist za ženske bolezni in porod dr. BENJAMIN IAVAVIC v Mariboru, Gospaska ulica 46, zoper ordinira od pol 10. do pol 12. in od 15. do 16. (3.-4.).

Sisačka rokodelska tovarna tamburic izdeluje najcenejše in najboljše tambuice po najnižji dnevni ceni IVAN BELČIĆ, SISAK. Zahtevajte ilustrovani cenik franko. 1448

Rimski papež zahteva lastno neodvisno državo. Rimskemu papežu kot vrhovnemu poglavaru vesoljne Kristusove cerkve je potrebna popolna neodvisnost od vsake državne vlasti. Kristusov namestnik na zemlji ne sme biti podanik nobene državne vlasti, da more nemoteno in popolnoma nepristransko vršiti svojo najvišjo duhovno vlast. Zato je nekdaj imel svojo neodvisno državo, ki je obsegala ne samo Rim in okolico, marveč tudi druge obširne pokrajine v Italiji. V drugi polovici preteklega stoletja, ko se je snovala jedinjenja Italija, je rimski papež izgubil kos za kosom svoje države, napisled leta 1870 mesto Rim. Nato se je Sv. Oče umaknil v Vatikan, kjer je ostal ujetnik do današnjega dne. Le na ta način je mogel ohraniti svojo neodvisnost kot duhovni poglavar katoliške Cerkve. Sedanja fašistovska vlada je porabila vsako priliko, da bi katoliški Cerkvi in njenemu poglavaru dokazala svoje prijazno in miroljubno mišljene. V tem se je jasno razlikovala od prejšnjih italijanskih vlad, ki so vse bile v rokah ali vsaj pod vplivom Cerkvi sovražnega framsionista. Fašistovska vlada bi rada uredila razmerje italijanske države do rimskoga papeža. Nastala je razprava med fašistovskimi časniki in med vatikanskim listom »Osservatore Romano«. V to časnikarsko razpravo sta tudi posegla Arnoldo Mussolini, brat italijanskega ministrskega predsednika, in prejšnji prosvetni minister Gentile. Poslednji je priznal, da je papežu kot vrhovnemu verskemu poglavaru potrebna goftova svetna neodvisnost. Nato je vatikanski list »Osservatore Romano« kot odgovor objavil članek, v katerem med drugim piše: »Ne uvidimo, zakaj Italija ne bi mogla ustaviti države, ki jo Cerkev potrebuje za izvrševanje svojih duhovnih poslov na svetu. Italija je to državo uničila, ona jo tudi zopet more ustaviti, ne sicer v prejšnjem obsegu, marveč vsaj v takih meri, ki je potrebna, da more očividno zajamčiti neodvisno vodstvo duš. S tem ne bi storila samoumora, ker se ne more misliti, da bi tako mala država mogla uničiti Italijo.« Pobijajoč vse pomisleke in ugovore, vatikanski list dostavlja: »Edino merodajni sodnik o lastni svobodi je rimski papež, papež pa se sedaj ne čuti svobodnega.« Ali bo sedanja Italija popravila tisto veliko krivico, ki jo je prejšnja Italija storila Kristusovemu namestniku? Brez lastne, še tudi tako male države se rimski papež ne more čutiti svobodnega ter ne more neodvisno in neovirano izvrševati svoje vzvišene naloge.

Zalostno stanje v Mehiki. Calles, predsednik mehiške republike, je celo državo dovedel do roba propada. Trpijo ne samo verni in zvesti katoličani, ki jih Calles krvavo preganja, marveč v vsej državi je razširjeno nezadovoljstvo, siromaštvo, beda, glad in obup. Sanders, priznat ameriški pisatelj, ki je na lastne oči videl prilike, katere vladajo v Mehiki, poroča, da v tej državi ni pravičnosti, poštosti in svobode. Ljudstvo je oropano svoje vere in vsake pravice, bodisi kar se tiče dela ali posestva ali volitev. Še nikdar ni bilo v Mehiki toliko nenaravnosti in pokvarjenosti kot ravno sedaj. Vseposod se širi glad in razne bolezni v strahoviti meri. Razširja se tudi gobavost, ne da bi se država za to zmenila; število gobavih se ceni na 50.000 duš. Plodovita zemlja leži neobdelana: nobeden noč sejeti, ker mu sadeže drugi ukrajejo pred žetvo; nobeden noč gojiti govedo, ker mu jo odvzamejo roparji. Drug poročevalec iz Angleške, ki tudi ni katoliške vere, poroča v svojem časniku: »Mehika, zemlja, ki se cedi mleka in medu, lepa dežela, kjer se vse naravno bogastvo nahaja v izobilju: zlato, srebro, dragoceni kamni, olje in les, njive in travniki, cvet in sad: Mehika je vsled slabega gospodarstva in sedanjega preganja postala majsiromašnja dežela na svetu.« To so sadiobi brezverske vlade svobodomislecev in socialistov, ki je zemeljski raj pretvorila v praveci pekel.

Katoliška cerkev v Avstraliji. Početki katolicizma v Avstraliji segajo nazaj v leto 1788, ko je bilo nekaj tisoč radi svoje verske vdanosti preganjanih irskih katoličanov prepeljanih v Avstralijo. Leta 1800 so bili semkaj prepeljani tudi trije katoliški duhovniki. Tri leta pozneje se je enemu izmed teh posrečilo dobiti dovoljenje za opravljanje daritve sv. maše. Ubogi irski izgnanci tudi v Avstraliji niso imeli miru, marveč jih je protestantski angleški guverner preganjal ter jim nagajal, kolikor je le mogel. Leta 1817 je nek cisterciski menih prišel iz Rima ter za uboge irske izgnance čital sv. mašo, ne da bi zato prosil dovoljenja vlade. Posledica je bila, da ga je guverner takoj poslal na Angleško. Najsvetejši Zakrament je ostal v hiši nekega Viljema Davis. Davisova familija je Najsvetejše varovala do prihoda drugega duhovnika, ki je prišel šele čez 2 leta. Ko je Viljem Davis leta 1843 umrl, je zapustil svojo hišo in vse premoženje za verske svrhe. Na mestu njegove hiše se je sezidala cerkev sv. Patricija. Koliko težav so imeli in koliko žrtv so moralni prinesli verni katoličani, se vidi iz tega, da je leta 1828 soproga Tomaža Poyntona, katoliškega pionirja Nove Zelandije, ko je hotela dati krstiti svoje prvo dete, se moralna 1000 milj voziti po morju, dokler je prišla do katoliškega duhovnika. Danes je v Avstraliji 6 nadškofij, 14 škofij, 3 apostolski vikariati, 1179 duhovnikov in 9604 redovnice, v Novi Zelandiji pa je 1 nadškof, 3 škofje in 8 apostolskih vikarjev. Katoličanov je v Avstraliji 1,191.599 in v Novi Zelandiji 164.577. Drugo leto, im sicer od 6. do 9. septembra 1928, bo v mestu Sydney, ki je glavno mesto Avstralije, 29. mednarodni evharistični kongres, za kogega se vršijo velike priprave.

Katoliška cerkev v veliki angleški državi. V Veliki Britaniji, ki ima 435 milijonov ljudi, živi 15,289.660 katoličanov; v evropskem delu britske države (Anglija, Škotska, Irska, Gibraltar, Ciper, Malta) živi 6,137.066 katoličanov, v azijskem delu 3,669.954, v afriškem delu 988.732, v ameriškem delu 4,070.551, v Avstraliji 1,423.357.

Katolicizem v Škotski. Od 16. in 17. stoletja ni bilo v Škotski več katoličanov. Tekom časa so se katoličani začeli naseljevati, zlasti so kaj radi prišli katoliški Irči. Tako je njihovo število naraščalo od leta do leta. Število katoličanov pomnožujejo številni konvertiti = spreobrnjeni iz protestantske vere. Tekom zadnjih pet let je v katoliško Cerkev v Škotski pristopilo 25.000 protestantov. S številom narašča tudi vpliv katoličanov, zlasti se ta pomnoženi vpliv kaže od konca svetovne vojne. Da se škotski katoličani mislo mogli uveljaviti, je razlog v političnih razmerah in v pomanjkanju šol. Katoliški Irči mislo za svoje šole dobili nobene državne podpore. Po svetovni vojni pa je vpliv škotskih katoličanov v politiki narastel in na polju šole so bili zenačeni s protestanti. Kar škotskim katoličanom daje posebno moč, je njihova vernost in življenje po verskih načelih. Škotski protestantizem pa vedno bolj propada: 1,107.000 odraslih ne obiskuje več protestantske božje službe, 30% otrok protestantskih staršev ne sprejme več zakramenta krsta, marveč odrastejo kot pagani. To je mrtva vera.

Skrb za katoliške izseljence. Na zadnjem zborovanju katoliške ženske zveze za nadškofijo New York v Zedinjenih državah se je o skrib za katoliške izseljence poročalo sledče: Med 1. decembrom 1925 in 1. decembrom 1926 se je rešilo 5390 slučajev ter oskrbelo 2146 ljudi. Bili so pripadniki 55 narodov, ponajveč Irči, Nemci, Italijani, Španci in Slovani. Izseljeni so dobili pisma, pisana v francoščini, italijsčini, pa tudi v slovanskih jezikih, z naslovom najbližje katoliške cerkve, kamor morejo hoditi k službi božji, najbližje šole, v katero naj pošljejo otroke, in tistega urada, kjer se morejo potegovati za sprejem v

ameriško državljanstvo. Izročil se jim je tudi »Državljanški katekizem« v raznih jezikih, med njimi tudi v slovaškem in v hrvatskem jeziku. Posebno brigo naklana katoliška ženska zveza verski vzgoji izseljeniških otrok. Tudi na Angleškem se je ustavovila organizacija za katoliške izseljence, katera stoji pod častnim predsedstvom westminsterskega nadškofa kardinala Bourna. Na ustavnem zboru je kardinal izjavil, da je katoliška izseljeniška organizacija ne samo dobra, marveč tudi potrebna, ker se vsako leto iz Anglije izseli kakih 700 katoličanov, ki pa prejmejo napotila na nekatoliške organizacije. Zato je potrebno, tako je priporočal g. kardinal, da se po župnih ustanovijo primerne organizacije.

Katoliška mladinska organizacija v Belgiji. Letošnjega občnega zborna belgijske katoliške mladine v Lüttichu se je udeležilo preko 500.000 mladinci in mladen. Katoliško mladinsko gibanje je organizirano v 1514 belgijskih župnijah, 56% teh župnij ima popolno mladinsko organizacijo: delavsko mladino, dijaško mladino in splošno mladinsko zvezo. Glavni predmet na navedenem mladinskem zboru v Lüttichu se je glasil: »Obrazba in obnova familije«. Predavatelji so ugotovili, da je obnova familije v krščanskem smislu nemogoča, ako se ne obnovijo krščanska načela in njihov upliv na državo in celo javno življenje. Belgijski kardinal je razpravljal o predmetu »Mladina in politika« ter je povdral, da morajo katoliški mladenci predvsem biti vitezi Boga proti brezbožnemu svetu, vitezi Cerkve in sv. Očeta ter da se morajo z osebnim izpolnjevanjem in duhovnim apostolvstvom skrbno pripraviti, da potem dejansko posežejo v politično življenje.

VOZNI RED

veljaven od 1. oktobra 1927 se dobi v prodajalnah TISKARNE SV. CIRILA v Mariboru. Cena za komad Din 2—.

Denar naložite

na boljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru
Stolna ulica 6 F. Z. Z. Z. Stolna ulica 6
Obrestna hranična vloga brez odpovedi po 6%/
na trimesečno odpoved po 8%/
Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine, občina, poročni prstan. Kupuje srebrne krene po najvišji cenii. 1501

ANTON LEČNIK, URAR - ZLATAR - OPTIK CELJE, GLAVNI TRG 4

CIRILOVA KNJIŽNICA OBSEGA SEDAJ SLEDECE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: Naša država (razprodane).
2. Dr. Leopold Lénard: Jugoslovanski Piemont, Din 1.
3. Dr. Leopold Lénard: Slovenska žena v dobi zaradi preporda, Din 10.
4. Moj stric in moj župnik, Din 4.
5. G. J. Whyte Melville: Gladiatorji, I. del, Din 2.
6. — II. del, Din 10.
7. H. G. Wells: Zgodbe o nevidnem človeku, Din 2.
8. B. Orczy: Dušica, I. del, Din 16.
9. — II. del, Din 25.— III. del, Din 32.—
10. A. Conan Doyle: V libijski puščavi, Din 12.—
11. Arnold Bennett: Živ pokopan, Din 8.
12. Ilamo Camelli: Izpovedi socialistov, Din 16.—
13. E. R. Burroughs: Džungla, I. del, Din 18.—
14. — II. del, Din 14.—
15. Elza Lešnik: Šumi, šumi Drava ..., Din 5.
16. Antonio Fogazzare: Mali svet naših očetov, Din 2.
17. Anton Kosi: Iz otroških ust, Din 8.
18. Dr. J. Jeraj: Kadar rože cveto, Din 8.50.
19. J. F. Cooper: Zadnji Mohikanec, Din 11.
20. Pavel Keller: Dom. Brod. Din 22.— vez. Din 25.
21. Gabriel Majcen: Kratka zgodovina Maribora, Din 2.

Vse na agitacijo za „Slov. Gospodarja“!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lasti nevzgrednega palata, Bischandrov cesta 1, pred župniščem v Mariboru vse bankne posloje najboljša. — Izvilenje obrestovanja nizko in najboljši in težkočasni.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.

Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezjo

Cankarjeva ulica štev. 4

poleg davkarije (poprej pri „Bleml volu“), kjer je najbolj varno naložen in najugodnejše obrestuje

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama

Posojila po najnižji obrestni meri

Klobučarna Lambert Chiba Celje, Kralja Petra cesta 14

Trgovina klobukov in klobučarskih izdelkov Prevzema vsake vrste popravila po najnižji dnevni ceni! — Točna in solidna postrežba!

NA NOVO! NA NOVO!

Nova novo stvorenata trgovina pletenin

Zenko Hribar

Celje, Slomškov trg 1 (pri farni cerkvi)

priporoča cenj. občinstvu svojo veliko tovarniško zalogo pletenih izdelkov, kot: **nogavice, rokavice, pleteno perilo, športne telovnike vseh vrst i. t. d.** po dnevni konkurenčni ceni.

POSTREŽBA PRVOVRSTNA!

NA DEBELO 1050 NA DROBNO

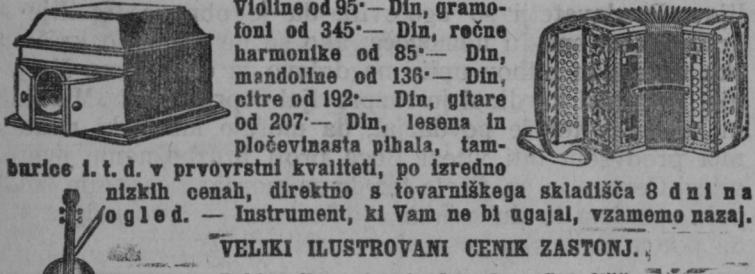
Franc Kolleritsch

V Apačah

je otvoril svojo na novo zgrajeno trgovino ter pričel ob tej priliki s prodajo po zelo nizkih brezkonkurenčnih cenah!

1489

Violine od 95—Din, gramofoni od 345—Din, ročne harmonike od 85—Din, mandoline od 136—Din, citre od 192—Din, gitare od 207—Din, lesene in plečevinske pihala, tamburice i. t. d. v prvovrstni kvaliteti, po izredno nizkih cenah, direktno s tovarniškega skladišča 8 dni na pogled. — Instrument, ki Vam ne bi ugajal, vzamemo nazaj.

VELIKI ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ.

Zahlevajte ga takoj od tvrdke: Skladničke 1503

Meinel & Herold Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik Maribor, št. 106

Kupujem stalno kostanjev taninski les proti takojšnjemu plačilu 1450

Ernest Marinc, Celje, Zrinskega ulica 4

Krekova posojilnica v Mariboru

reg. zadr. z neomej. zav.
Majtska cesta 10 779

Sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu osebnemu poročtu in na vknjižbo. Somišljenci, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah, ki nam nudijo najboljšo varnost.

Prosimo prečitajte, ker je za vsekogar tako važno!

LJUDSKA SAMOPOMOČ

PODPORNO DRUŠTVO ZA SLOVENIJO V MARBORU sprejme

do preklica vse zdrave osebe od 1. do 50. leta brez razlike stanu in spola in izjemoma do konca leta 1927 vse nad 50 do 80 let stare zdrave osebe, ako dokažejo po potrebi svoje zdravje z zdravnim potrdilom.

„LJUDSKA SAMOPOMOC“ Izplača 1509

po smrti člena postavnim dedičem podporo, ki iznša tolikokrat po 25 para, oz. 1—2—5 Din, kolikor ima društvo, oziroma oddelek članov, in sicer največ

do 1.000—Din v oddelku A, za mladoletno po 4000 članov do 2.000—Din v oddelku B, za odrasle po 2000 članov do 4.000—Din v oddelku C, za odrasle po 2000 članov do 10.000—Din v oddelku D, za odrasle po 2000 članov oz. 16.000—kter pristopi obenem v oddelku B, C in D.

Za to podporo plačajo vsi člani prizadetega oddelka poleg enkratne majhne vpisnine za vsak slučaj smrti posameznega člena v oddelku A 25 para, v odd. B 1 Din, v odd. C 2 Din in v odd. D 5 Din članarine.

Ako želite vašim bližnjim za slučaj smrti hitro in izdatno pomoč, odlagajte s pristopom v to dobrotvorno društvo, ki se je ustavilo navdušeno po prislovici »Danes meni, jutri tebi« v blagovnem prebivalstvu Slovenije.

Zahlevajte torej še danes zastonj pravila in pristopno izjavo iz društvene pisarne v Mariboru, Aleksandrova cesta 45-II.

Poverjeniki oz. posredovalci se sprejmejo za vsak kraj Slovenije!

Svoje veliko izbiro
damskih klobukov
priporoča ponajnizi
cen!
Mary Smolniker
modistinja
Celje, Palača
Prve hrvatske
štedionice.
1024

Slamoreznice
Brzoparilniki
Gnojnične črpalki
Reporeznice
Veletrgovna z železnilno
in poljedelskimi stroji
FR. STUPICA, LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA I 1496

Moji uspehi srečanja
pri zadnjem žrebanju

S. 100.000
Din 800.000
na srečko štev. 54.524

S. 50.000
Din 400.000
na srečko štev. 79.202

S. 40.000
Din 320.000
na srečko štev. 55.074

S. 30.000
Din 240.000
na srečko štev. 19.846
na srečko štev. 96.952

S. 10.000
Din 80.000
na srečko štev. 62.125
in še daljnji neštevi dobitki

Friedmannova sreča je velikanska!

Šest milijonov dinarjev

S. 750.000 lahko zadenete tudi z edino srečko.

Najugodnejša loterija sveta.

100.000 srečk — 50.000 dobitkov.

Žrebanje (I. razreda) 28. in 30. dec. 1927.

Cene srečk $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{1}$

po razredu S. 8 S. 16 S. 32

(Din 70) (Din 140) (Din 280)

Naročite takoj!

Po prejemu naročila Vam takoj pošljemo originalne srečke z uradnim načrtom igre. — Plačljivo po prejemu sreček.

Naročila se naslovijo na

LUDWIG FRIEDMANN

Wien I., Satzgries 12/40

Naši odjemalci

dobili so v kratkem času sledče dobitke:	
Din 1.000.000.—	s srečko štev. 5853
” 500.000.—	” 23990
” 500.000.—	” 49006
” 400.000.—	” 55591
” 300.000.—	” 24744
” 300.000.—	” 64838
” 250.000.—	” 104741
” 200.000.—	” 82394
” 200.000.—	” 91787
” 200.000.—	” 78013
” 100.000.—	” 104500
” 100.000.—	” 91792
” 160.000.—	” 61642
” 60.000.—	” 113799
” 60.000.—	” 2746
” 50.000.—	” 65420
” 40.000.—	” 16388
ter mnogo drugih.	
Strogo solidna posluga!	

Zrebanje I. razreda: 11. januarja 1928.

Za I. zrebanje v XV. krogu drž. razredne loterije s tem naročam:

celih srečk po Din 100—

polovič. ” ” ” 50—

četrt. ” ” ” 25—

Nakazal sem Vam danes s poštno nakaznico

pošljem Vam po sprejemu srečk s poštno položnico

nakaznico izvršenem zrebanju pošljete uradni izpis dobitkov.

Prosim, da mi po vsakem izpisu pošljete uradni izpis dobitkov.

Ime in priimek:

Mesto:

Natančni naslov:

Kdor več obeča ta je neiskren in bo manj izpolnil

BLAGO ZA ŽENINE IN NEVESTE, HLAČEVINA, PLATNO, SVILENI ROBCI i. t. d. se dobijo po najnižjih cenah pri

I. Trpin - a - Maribor
Glavni trg 17 Glavni trg 17

Pohištvo, posteljina, preproge, linoleum, zastori, vložki, mašništvena tkanina (blago), gradi za matrace, vse po zelo nizkih cenah pri

KARL PREIS
zaloga pohištva združenih mizarskih mojstrov. 1392
Maribor, Gospodska ulica 20. Ilustrirane cenike gratis.

Friedmannova sreča je velikanska!

Šest milijonov dinarjev

S. 750.000 lahko zadenete tudi z edino srečko.

Najugodnejša loterija sveta.

100.000 srečk — 50.000 dobitkov.

Žrebanje (I. razreda) 28. in 30. dec. 1927.

Cene srečk $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{1}$

po razredu S. 8 S. 16 S. 32

(Din 70) (Din 140) (Din 280)

Naročite takoj!

Po prejemu naročila Vam takoj pošljemo originalne srečke z uradnim načrtom igre. — Plačljivo po prejemu sreček.

Naročila se naslovijo na

LUDWIG FRIEDMANN

Wien I., Satzgries 12/40

Tiskar: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, predstavnik Albin Hrovatin, poslovodja v Mariboru. — Urednik Januš Golec, novinar v Mariboru. — Izdajatelj: Konzorcij »Slovenskega Gospodarja«, predstavnik: Januš Golec, novinar, Maribor.

NOVICE V SČIKAH

PRILOGA »DOMOLJUBA« IN »SLOVENSKEGA GOSPODARJA«

DECEMBER ★ 1927 ★ LETNIK II. ★ ŠT. 12.

Doma in

Poglejmo najprej malo po naši slovenski domovini.

Povodenj nas obiskuje zadnja leta kar po vrsti. Sedaj na Gorenjskem, sedaj na Štajerskem, sedaj v okolici Ljubljane. Sedaj beremo, da je vsled povodnji plaz zasul cesto v gornjegrajskem okraju, lansko leto pa je veliko strahu povzročal ogromni plaz pri Pilštanju. Slika na levi nam kaže, da te stvari pri nas niso nove. 16. in 19. januarja 1877 je pri Zidanem mostu zdrknil v Savinjo ogromen zemeljski plaz in jo skoraj zajeziel. Odnesel je s seboj 5 poslopij s 14 ljudmi, ki so bili vsi mrtvi. Živa je ostala samo ena kokoš. Nad zajezeno strugo je nastalo celo jezero, ki je ogrožalo tovarno za laneno olje, ki je takrat stala ob bregu Savinje. Pri odkopavanju nasute zemlje je Savinja odnesla enega delavca, ki je utonil.

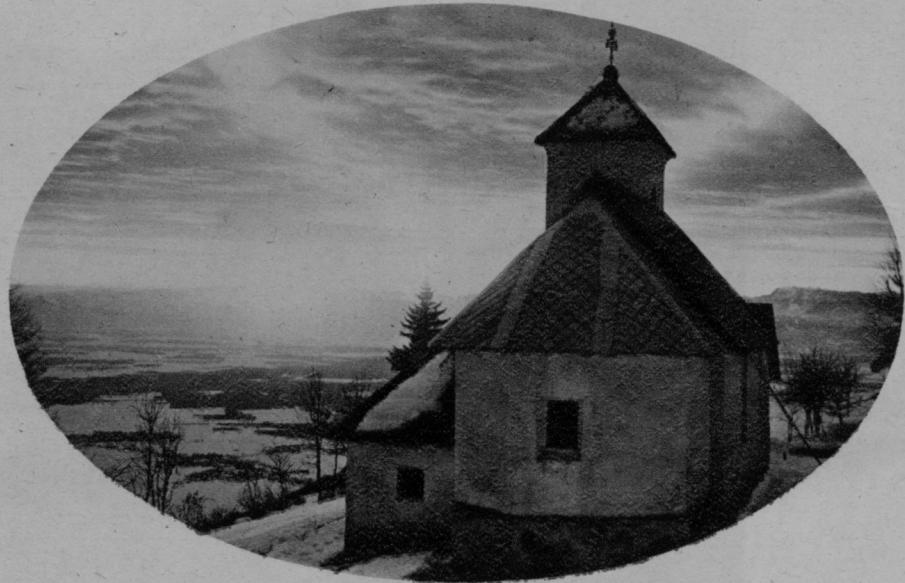
Ogromni zemeljski plaz pri Zidanem mostu 16. in 19. januarja 1877. leta.

Terice v vasi Šmarata pri Ložu terejo lan, iz katerega se tke domače platno, ki se žal pri nas vedno bolj izgublja.

K 25 letnici 60 letnega Avgusta Vogebari ad Šv. Križa nad Mariboram, odkar je pismanoša.

Gorska cerkvica sv. Ambroža pod Krvavcem v snegu.

Domačega platna se pri nas vedno manj izdeluje. Cenejši in mehkužnejši bombaž je spodrinil domačo platneno obleko iz lanu. Slika nam kaže, kako terice z velikimi lesenimi škarjami posušene lanove bilke luščijo, da dobijo platnene nitи, iz katerih se tke platno. To delo je pri nas že redko. Zekaj velike predilne tovarne, ki jih imamo po vojski zlasti v Sloveniji mnogo in zelo velike, to delo opravljajo mnogo ceneje in licheje. S sedanjimi tericami pa bo legel v grob ludi košček starega slovenskega domačega gospodarstva.

Cerkvica sv. Ambroža stoji pod Krvavcem, ki je eden najprijaznejših vrhov Kamniških planin. Dobro oskr-

drugod

bovana koča je odprta skozi vse leto. Smučarji, ki imajo na Krvavcu sijajna smučarska polja, bodo tudi letošnjo zimo mnogokrat od te cerkvice uživali krasen razgled po gorenjski ravnini.

Nikjer niso božični prazniki tako v srce segajoči, kot v Betlehemu, rojstnem mestu našega Gospoda. Na deset tisoč ljudi iz daljnih krajev romata dan v Betlehem, kjer se vijejo dolge in veličastne procesije v cerkev božjega groba.

Še vedno je junak 60 letni pismo-nosha Avgust Vogebari od Sv. Križa nad Mariborom. Že 25 let krepko in vztrajno nosi naš list na visoki hrib sv. Urbana.

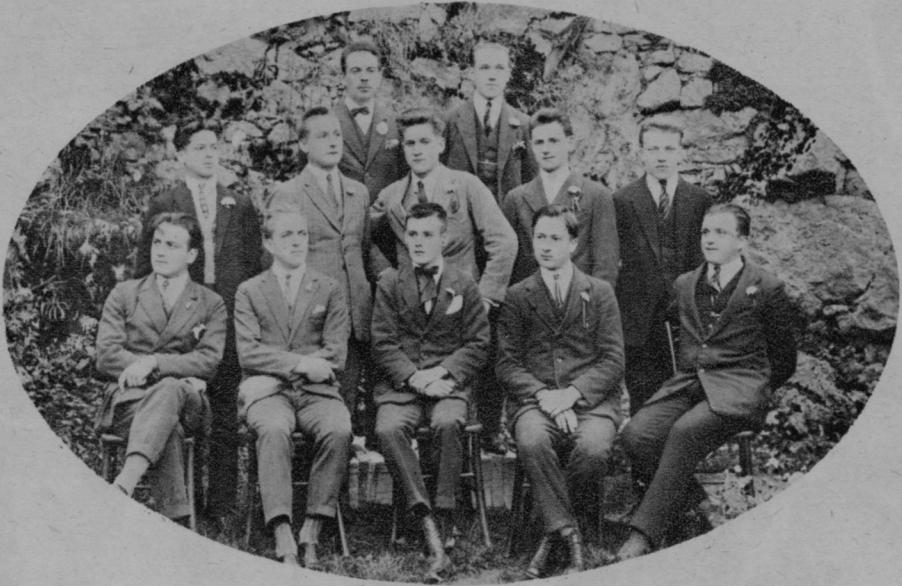
V zadnjih letih je bilo pri nas zgrajenih precej novih cerkva. Kljub veliki draginji — stroški za tako stavbo, kot je cerkev, gredo takoj v milijone — so naši verni ljudje izredno požrtvovalni, ker vedo, da je to velik dušni kapital, ki se jim splača na tem in onem svetu. To se zlasti vidi v Ljubljani, kjer so po vojski dovršili tri nove cerkve: sv. Jožefa, na Rakovniku in eno najlepših v Sloveniji; v Šiški. In sedaj tudi že v Mostah, ki je prav za prav del Ljubljane, mislijo na to, da bi si postavili novo veličastno cerkev ter ustavili lastno župnijo. Slika nam kaže novo cerkev v Šmarjeti na Dolenjskem. Gradi se s prostovoljnimi prispevkami. Sicer ni zidana v modernem slogu, a je pročelje zelo veličastno tudi za današnjega človeka. Bog daj, da bi iz nove cerkve rosila obilica božjega blagoslova na dušo in telo šmarjeških župljanov.

Slovesna procesija na božični dan v Betlehemu v cerkev božjega groba.

Finančna straža v Pincah pri Lendavi ob jugoslovansko-madžarski meji.

Odbor dijaškega društva „Borba“ na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu.

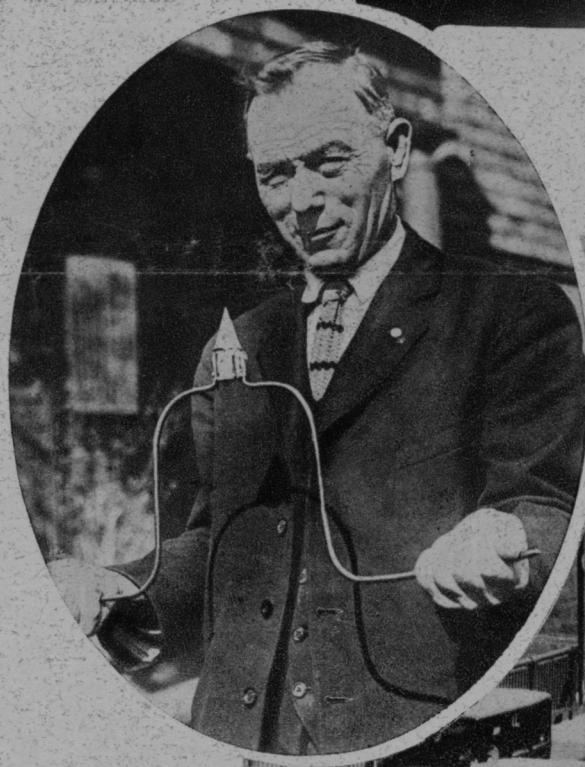
Nova župna cerkev v Šmarjeti na Dolenjskem.

V Berlinu imajo higienski muzej, v katerem se med drugim vidi tudi to, kako delo lahko škodljivo vpliva na okostje. Leyi okostnjak nam kaže, kako se pologoma skrivi hrbitenica, kdor vedno n. pr. pri krojaški ali črevljarski obrti sklučeno sedi, kar seveda tudi na pravilno delovanje pljuč in srca slabovapliva. V sredi sta dva okostnjaka, ki igrata na klavir. Levi sedi pravilno, desni nepravilno — posledica: kriv hrbel in slab pljuč. Desni mož nam pa kaže volno hrbitenico, ki pride od težkega prenašanja tovorov v rokah.

Neki Američan je iznašel nov način, kako se s šibico išče v zemlji voda ali žila kake rude. Znano je, da se šiba, ki jo močno držiš v rokah, in sicer koncu, obrne navpično navzdol, kakor hitro stopiš na mesto, pod katerim se morda veliko metrov pod zemljo nahaja vodni curek ali ruda.

Čez ogromno reko Hudson v Ameriki je bil te tedne izročen promet največji most na verigah. Slika nam kaže velikanski avtomobilni promet čez most. Promet je urejen tako, da gre čez eno polovico na eno stran, čez drugo polovico pa na drugo stran.

*Promet
na mostu
čez reko
Hudson v
Ameriki.*

